

Naturvårdsprogram

Områdesbeskrivningar

ESLÖVS KOMMUN

Eslöv

2007

Naturvårdsprogram

Eslövs kommun

Innehåll och produktion: Miljö och samhällsbyggnad, Eslövs kommun

Layout: Analysera AB

Omslagsfoto: Håkan Sandbring.

Övriga foton: Anna Envall Lundberg (sid 2, 4-5, 16, 19, 39, 60, 61, 73, 87 och 88),
Gunnel Herrström (sid 43), Madeleine Melinder (sid 44), Tord Johansson (sid 69),
Anna-Carin Linusson, Birgitta Karlsson, Olle Nordell, Lars-Erik Williams, iStockphoto m.fl

Tryck: Boktryckeri AB

© Eslövs kommun 2008

Innehåll

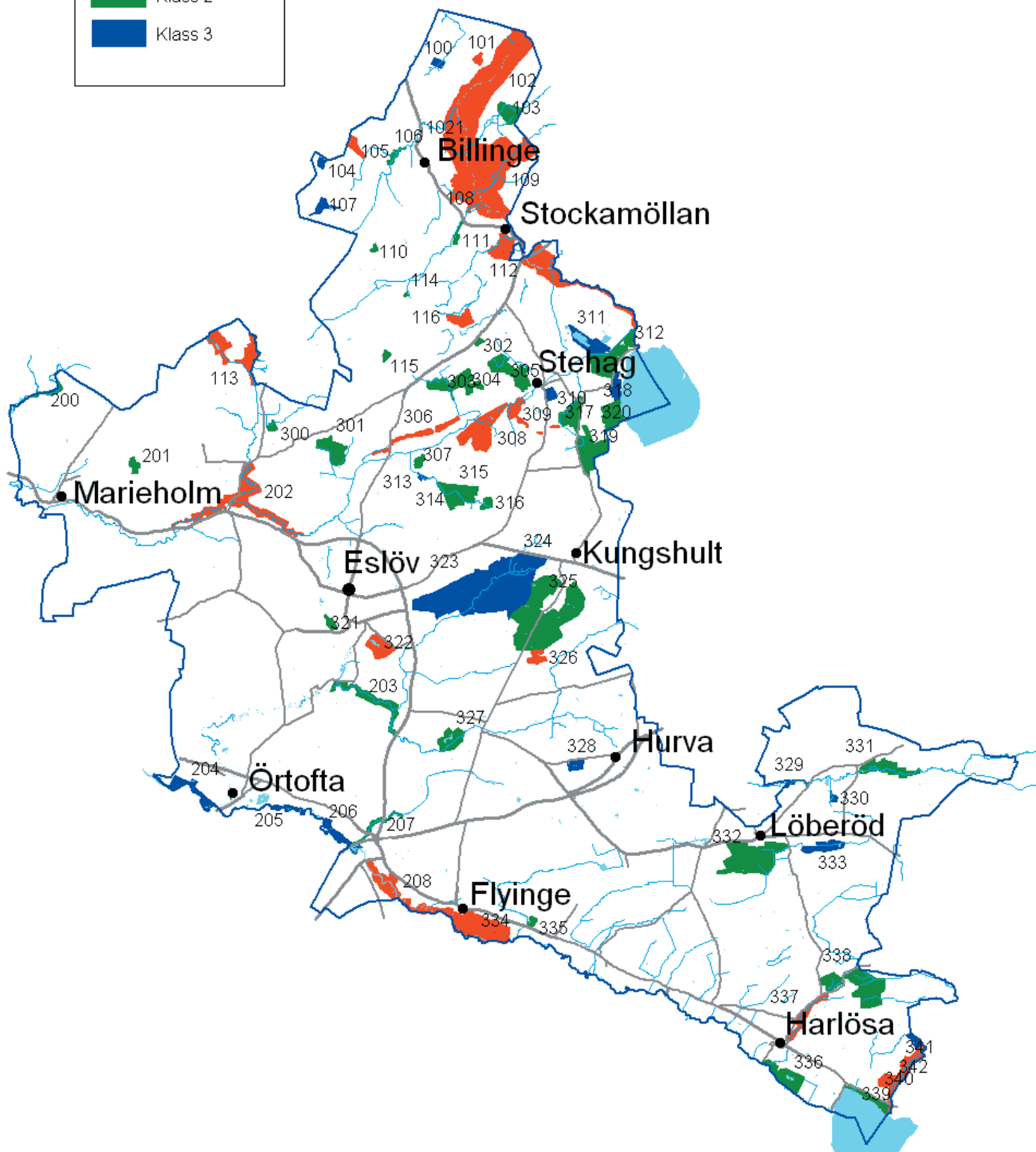
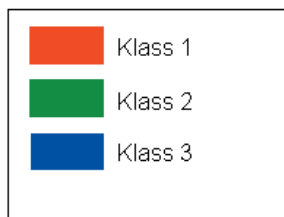
Utvalda områden med höga naturvärden	7
Ådalarna – särskilt viktiga stråk.....	9
Skogsbygden	11
100 Fäladsmark vid Knutstorp.....	12
101 Fångeröds mosse.....	13
102 Rönneåns dalgång	14
1021 Billingemölla	16
103 Kulturlandskap vid Norra Hultseröd	18
104 Betesmark väster om Värslätt	19
105 Toarps fålad.....	20
106 Billabäckens dalgång.....	21
107 Ås söder om Ekeröd	22
108 Ädellövskogar vid Klockaregården	23
109 Kulturlandskap vid Södra Hultseröd	24
110 Mosse söder om Ströföd	26
111 Betesmarker vid Gunnaröd.....	27
112 Kulturlandskap vid Gustavslund.....	28
113 Ädellövskogar vid Farstorp.....	30
114 Diabaskulle med omgivningar vid Långaröd.....	32
115 Hagmark vid Rya.....	33
116 Diabaskulle med omgivningar vid Hjortsås	34
Slättbygden	37
200 Braåns dalgång vid Högestorp	38
201 Östra Karaby backe och dalgång	39
202 Saxån kring Trolleås slott.....	40
203 Hagmark vid Kristineberg	42
204 Strandängar vid Örtofta	43
205 Våtmarker väster om Viderup.....	45
206 Våtmarker öster om Viderup.....	46
207 Rödabäcks dalgång	47
208 Kävlingeåns dalgång mellan Gårdstånga och Flyinge.....	48

Mellanbygden	51
300 Fäladsmark vid Västra Strö.....	52
301 Våtmarker och mosse vid Selarp	53
302 Diabashällar vid Hjortsås	54
303 Hagmarker vid Ljusekullen.....	55
304 Hagmarker vid Kärrstorp.....	56
305 Gyabjär	57
306 Bosarps jär	58
307 Ullstorps fälad	59
308 Kulturlandskap kring Hemmingsberga	60
309 Hagmarker vid Värlinge	62
310 Skytteskogen, Stehag	64
311 Del av Rönneholms mosse.....	65
312 Hagmarker vid Rönneholms mosse	66
313 Hagmark vid Ullstorp.....	67
314 Kastberga äng	68
315 Kastberga skog.....	69
316 Hagmark i Stora Kastberga	70
317 Kulturlandskap söder om Stehags kyrkby.....	71
318 Strandängar vid Ringsjön.....	73
319 Kulturlandskap vid Haga	74
320 Strandskog vid Ringsjön.....	75
321 Eslövs Allmänning.....	76
322 Abullahagen	78
323 Snärjet	80
324 Stavröds mosse.....	81
325 Skarhults kronopark.....	82
326 Östra Strö fälad.....	83
327 Våtmark vid Skarhult.....	85
328 Kärr och skogsområde vid Klemedstorp	86
329 Brååns dalgång väster om Bingstorp	87
330 Hagmark vid Bingstorp	88
331 Brååns dalgång öster om Högseröd.....	89
332 Betesmarker med skogsområden söder om Löberöd	90
333 Arups mosse	92
334 Flyinge ängar.....	93
335 Hagmark vid Holmby kyrka	95
336 Betesmarker vid Harlösa	96
337 Harlösabäckens dalgång	97
338 Hjuläröds ängsskogar och slottspark.....	98
339 Strandängar norr om Vombsjön.....	100
340 Hagmark vid Harlösa – Hjälmäröd	101
341 Hagmark vid Hultsberg	102
342 Borstbäckens dalgång.....	103
Områdeskarta	utvikbar

Område i naturvårdsprogrammet

Utvalda områden med höga naturvärden

Metod för inventering och värdeklassning

I Naturvårdsprogrammet finns drygt 70 områden utvalda för sina höga naturvärden. De är spridda i kommunen men med tyngdpunkt i de norra delarna. I områdesbeskrivningarna i denna rapport illustreras områdets läge med hjälp av Häradsekonomiska kartan från 1910-1915.

Utgångspunkter för val av vilka områden som skall omfattas av Naturvårdsprogrammet har kommunens gamla Naturvårdsprogram och Länsstyrelsens Naturvårdsprogram varit. Dessutom har kartmaterial från Artdatabanken, Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen använts. Information har också sökts från ideella föreningar i kommunen. Andra underlagsmaterial som använts är ortofoto, Häradsekonomiska kartan från år 1910-1915 och Generalstabskartan från år 1855-1858.

Inför besöken av naturområden färdigställdes ett inventeringsprotokoll som fylldes i på plats.

Utifrån insamlade data bedömdes alla områden med hänsyn till tio olika värdekriterier. Trots försök att göra objektiva bedömningar finns det alltid en risk för subjektivitet. De kriterier som användes är viktiga biologiska kriterier och vanligt förekommande i naturvårdssammanhang. Varje värdekriterium poängsattes från 1 till 3, där 1 är mest värdefullt. För varje område summerades poängen. Förutbestämda intervall delade in slutsummorna i tre klasser.

- Högsta naturvärde (klass 1)
- Mycket höga naturvärden (klass 2)
- Höga naturvärden (klass 3)

De värdekriterier som användes var:

Ekologisk funktionalitet;	Områdets betydelse som lokal för arters spridning, reproduktion, hitta föda, skyddsvärda arter etc. Ju mer betydelse området har, desto värdefullare.
Representativitet;	Hur karaktäristiskt ett område är för trakten (bygden). Vi har valt en lokal skala men detta kriterium används ofta för större naturgeografiska områden. Ju mer representativt ett område är, desto högre naturvärde.
Kontinuitet;	Det vill säga pågående användning utan betydande avbrott. Ju längre kontinuitet, desto högre naturvärde.
Mångformighet;	Mångfald av exempelvis naturtyper/arter inom ett område. Ju mångformigare, desto större naturvärde.
Orördhet;	Frånvaro av större ingrepp eller yttre störningar. Exempel på sådant är vägar, järnvägar, täkter, tätortsexploatering. Ju mer orörd, desto högre naturvärde.
Raritet;	Ovanlighet. Ju ovanligare, desto värdefullare.
Förutsättning att bevara;	Hur mycket insatser som behövs för att befintliga naturvärden ska kunna bevaras. Ju mindre insatser som behövs, desto värdefullare är området.
Skönhet;	Landskapets eller områdets skönhet, upplevelse av ett områdes utseende (ofta kopplat till begreppet landskapsbild). Ju större skönhetsupplevelse desto värdefullare.
Rekreativvärde;	Hur tillgängligt ett område är, om förutsättningar för upplevelser finns. Ju tillgängligare/bättre förutsättningar, desto värdefullare.
Kulturmiljö;	Spår av kulturmiljöer eller kulturvärden som fortfarande är lätt synliga i ett område. Ju mer som finns kvar i ett område och ju mer av dessa värden som vårdas, desto värdefullare är området.

Ådalarna - särskilt viktiga stråk

Eslövs kommun är till stora delar starkt påverkad av storskaligt jordbruk. Detta medför att ådalarna är särskilt viktiga stråk i landskapet, för både florans och faunans spridningsmöjligheter men också för människor som vill röra sig i landskapet.

Saxåns dalgång

Saxån rinner fram genom ett i huvudsak öppet jordbrukslandskap och omges framför allt av åkermarker. I kommunen är det endast kring Farstorp och vid Trollenäs som ån omges av trädbevuxen mark. Kring Trollenäs och Västra Strö förekommer också huvuddelen av de betesmarker som finns längs ån i kommunen. Långgropen som ansluter till Saxån vid Trollenäs och Blekebäcken är de största biflödena. Avrinningsområdet i sin helhet är 360 km² stort och består till 80 % av åkermark. Ån flyter genom fyra kommuner; Eslöv, Kävlinge, Landskrona och Svalöv.

Sedan 1800-talet har ån genomgått stora förändringar. Våtmarksarealen i hela avrinningsområdet har minskat med 90 %. Detta har skett genom utdikning och rätning av vattendragen.

Ett bitvis naturligt meandrande förlopp med flera korvsjöar och fossila åfåror gör att området har höga geologiska värden. De öppna betesmarkerna kring ån är välhävdade men gödselpåverkade genom översvämningar med näringsrikt avatten och handelsgödsel. Tjockskalig målarmussla och grönling är två hotade arter som finns i Saxån.

Braåns dalgång (Se under område 200)

Kävlingeåns dalgång

Kävlingeåns dalgång är flack och ån omges av ett öppet storskaligt jordbrukslandskap. Nivåskillnaden är liten mellan källa och mynning, varför ån flyter stilla fram. På några ställen finns mindre forsar t.ex. vid Bösmöllan vid kommungränsen mot Kävlinge. Åns totala avrinningsområde är 1217 km², varav 120 km² ligger inom Eslövs kommun.

Historiskt har de flacka områdena kring ån brukats som betesmark och stora delar utgjordes av sankmarker. Mellan åren 1938 och 1943 rensades och rätades ca 3 mil av ån nedströms Vombsjön med syfte att öka arealen odlingsbar mark. På flera ställen grävdes meanderslingor av framför allt från utloppet i Vombsjön och till Gårdstånga. Uppodling skedde också och norr om ån blev betesmarker huvudsakligen kvar vid Flyinge (Flyinge ängar). Rensningsmassor ligger kvar från denna tid som höga vallar kring ån.

De strandängar som finns utmed ån utgör viktiga rastlokaler för flyttfåglar samt häckningsplatser för t.ex. tofsvipa och andra vadarfåglar. Idag har dock hävden upphört på några av dem inom kommunen varför områdena växer igen och mer övergår till lokaler för småfåglar som håller till i vassen samt andfåglar som håller till i vattenbrynet.

Brååns dalgång

Bråån rinner genom ett varierat landskap. Längst i öster (mellanbygden) är dalgången flack och ån omges företrädesvis av betesmarker (en del marker har odlats under en period men sedan återgått till betesmark) därefter blir ådalen mer markerad strax innan ån rinner i Höörs kommun. Fortfarande är det betesmarker som omger ån men här förekommer också mindre skogspartier. När ån når slättbygden omges den huvudsakligen av åkermark. Även här är ådalen bitvis mer markerad med branta lövskogsklädda sluttningar som t.ex. vid Eslövs golfbana. Delar av ån har rätats (framför allt i slättbygden) medan större delen har kvar sitt naturliga förlopp. Åns avrinningsområde är ca 165 km² stort. Vid Örtofta förenas Bråån med Kävlingeån. Bråån är riksintresse för naturvård från Högseröd i öster till den rinner ut i Kävlingeån i väster. Orsaken är dess betydelse som reproduktionsområde för havsöring, förekomsten av sällsynta arter som grönling, den lilla toppiga hattsnäckan och tjockskalig målarmussla. Ett mindre område i öster, Dalgång väster om Bingstorp, (nr 308) har landskapsbildsskydd. Strax väster om detta ligger, i Höörs kommun, naturreservatet Rövarekulan.

Rönneåns dalgång (Se under område 102)

Skogsbygden

Skogsbygden omfattar kommunens norra delar. Urbergsberggrund ger jordar som inte är så bördiga och området domineras därför av skogsmark, där lövskogar varierar med barrskogar. Jordbruket är relativt småskaligt och åkermarken varieras med betesmarker. De ängar som förekommer i kommunen finns i detta område liksom huvuddelen av de värdefulla våtmarkerna. Lövskogen dominerar i öster kring Rönneå medan i väster på gamla fäladsmarker har gran planterats. Alskog förekommer i fuktigare partier.

Terrängformerna i denna del ansluter närmast till sydsvenska höglandet. Från trakten kring Billinge och norröver, höjer sig kuperade, skogsbevuxna högplatåer på båda sidor om Rönneås dalgång.

100 Fäladsmark vid Knutstorp

Area: 9 ha

Naturvärde: Klass III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Relativt artrik flora. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Igenväxning. Odlingsrösen och stengärdesgårdar. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Ett delområde finns med i länets Ängs- och betesmarksinventeringen (2004).

Beskrivning

Betesmarkerna vid Knutstorp är en av de sista resterna av den större sammanhängande betesmark i norra delen av kommunen som kallades Billinge fälad. Namnet, Billinge fälad, finns kvar idag men markanvändningen har förändrats. Stora delar har planterats med gran men också med lövträd. Vid Knutstorp finns de öppna markerna kvar men har inte betats på flera år och området visar olika grader av igenväxning. På de mest igenvuxna områdena tränger granen fram. Delar har planterats med gran.

Fortfarande finns öppen gräsmark, ibland med enstaka träd och buskar, framför allt en och björk. Dessa delar hyser en flora som tyder på att marken inte gödslats eller brukats som åker. Floran består framför allt av arter som växer under mindre näringsrika förhållanden, t.ex. blodrot, krustätel, rödven, teveronika och liten blåklocka. Gräset är långt och förnalagret har börjar tillta, vilket gör att arter som ljung, stagg och stenmåra bara kan ses vid stenar. Längs en stig, där man slagit gräset, växer enstaka slättergubbar.

Delar av den öppna marken är artfattigare. Detta kan tyda på att de någon gång har brukats som åker eller gödslats. En blick på den gamla ekonomiska kartan från början av 1900-talet visar dock att det i alla fall inte var åker då. På något ställe växer grova tallar och buskar. Dessa områden har tidigare utgjort ridåer mellan åkrar och betesmarker.

I norra delen av området finns ett kärr. Även här är igenväxningen kraftig, framför allt med björk.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortfarande finns rester av den flora som en gång var utmärkande för fäladsmarkerna i trakten. Om en betes- eller slätterhävd kom till stånd skulle området naturvärden bevaras och utökas. Områdets naturvärden skulle också öka om viss röjning skedde. Efter restaureringsåtgärder bör områdets värden upprätthållas med stöd eller avtal.

101 Fångeröds mosse

Area: 6,1 ha

Naturvärde: Klass I

Förordnade: Saknas

Naturvärdesbedömning

Ovanlig naturtyp. Relativt opåverkad av torvtäkt. Påverkad av utdikning, Sumpskog. Bara naturljud. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Mossen är bedömd som klass 1 i länets Våtmarksinventering (1993).
- Mossen ingår i länets naturvårdsprogram, klass I (1996).
- Sumpskogen är inventerad av Skogsvårdsstyrelsen (1997).

Beskrivning

Våtmarken är ett öppet vitmossedominerat kärr med blöta gungflyn och fastare mosseartade partier omgiven av ett alkärr. Den är en av få mossar i kommunen som är relativt opåverkad av torvtäkt. På de fastare partierna växer bland annat ljung, tranbär och björnmossa. Vitmossa dominerar i plana och sankta partier, här växer också bland annat blåtätel, tuvull, ängsull, kärresälting, sileshår och vitag. Ute på kärret/mossen finns gölllikande vattensamlingar som förmodligen har uppkommit genom torvbrytning för länge sen. Runt hela kärret/mossen löper ett dike. Mossen hade samma utbredning i början av 1900-talet som den har idag, och redan då fanns det lövträd på mossen.

Igenväxningen är på flera ställen kraftig, speciellt i kanterna där framför allt björk men även tall tränger fram, men fortfarande finns mindre öppna ytor.

I anslutning till mossen finns en rasbrant, där basaltberggrunden framträder. Den är ädellövträdsbevuxen. I slänten ligger stora och mindre stenar som genom frostsprängning brutits loss och rullat ner i slänten.

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

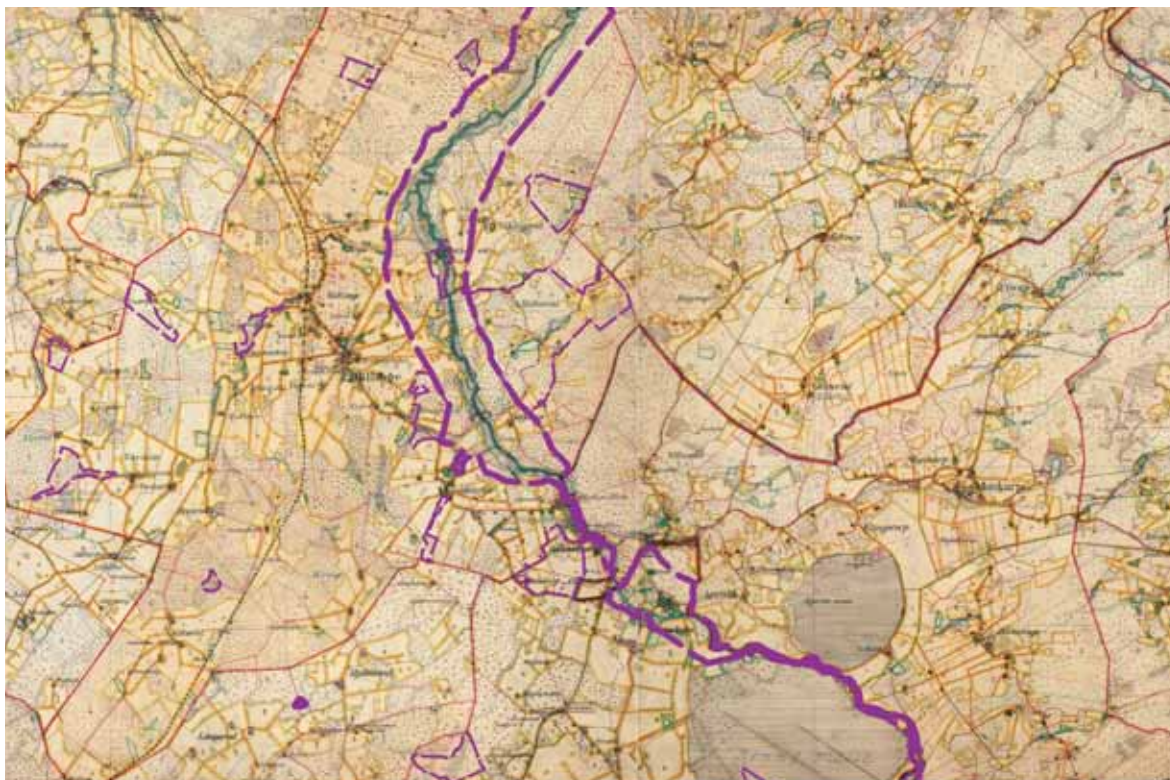
Det naturliga förloppet för en mosse är att växa igen. Processen påskyndas av utdikning. Om dikning inte tillåts och inte heller befintliga diken underhålls påskyndas inte igenväxningsprocessen. Mossen har så höga värden att bildande av naturreservat bör övervägas.

Till höger: Tuvull

102 Rönneåns dalgång

Area: 665 ha, Naturvärde: Klass I, Förordnande: Landskapsbildskydd (1965)

Naturvärden

Lång kontinuitet i både gräsmark och skogsmark. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Ädellövskog. Strandängar. Sumpskogar. Rasbranter. Artrik flora. Hotad art. Betad skog. Flertal grova träd. Mycket död ved. Å med varierande strömförhållanden. Rikt fågelliv. Diabasgångar. Basalt. Tornqvistzonen. Stora betydelse för rekreation och friluftsliv. Vacker landskapsbild. Bara naturljud. Kulturhistoriska värden. Rönneåns dalgång är av nationellt intresse för naturvård. Dessutom är dalgången av regionalt intresse för rekreation, friluftsliv och kulturmiljövård.

- Ådalen har sedan 1965 landskapsbildsskydd.
- I dalgången finns ett av kommunens Natura-2000 områden, Billingemölla, som också är naturreservat.
- Delar (både öppen mark och skogsmark) ingår i Våtmarksinventeringen för länet (1994), klass 1.
- Dalgången ingår i länets naturvårdsprogram, klass I-III (1996).
- Skogsstyrelsen (2005) har pekat ut 6 stycken nyckelbiotoper, 15 områden med höga naturvärden samt 12 stycken sumpskogar inom dalgången.
- Omkring 35 stycken objekt i dalgången finns med i Ängs- och betesmarksinventeringen (2004) varav flera har höga biologiska och kulturhistoriska värden.
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela ådalen med.
- Ett flertal värdefulla skogsmiljöer finns med i "Skyddsvärda trädmiljöer i Skåne" (2000).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram, som ett kulturmiljöstråk (nätversion 2006)
- I länsstyrelsens rapport "Skånes skogar" (2005) ingår delar av ådalen i ett av de områden som utpekats som särskilt värdefullt.
- Hela ådalen ingår i riksintresse för naturvård (N40) medan endast de södra delarna (mellan Stockamöllan och Ringsjön) ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K37).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004) är hela ådalen med, både för sina höga rekreations- och naturvärden som för sin betydelse för den biologiska mångfalden, samt som utvecklingsstråk.
- Delar av ådalen (Stockamöllan och Dalen) beskrivs i Skånes flora - vegetation och utflyktsmål (2003).

Beskrivning

Rönneåns dalgång är av riksintresse för naturvård och har sedan år 1965 landskapsbildsskydd. Ån är Skånes näst största vattendrag och utgör utlopp från Ringsjön, Skånes största sjö. Den mynnar i havet i Skälderviken. Avrinningsområde är 1502 km² stort. Ån har varierande strömförhållanden, vilket skapar förutsättningar för många olika arter både i och runt ån.

Omgivningen kring ån är varierande och innehåller en stor mängd naturtyper. Här finns t.ex. flacka stränder med våtmarker och öppna betsmarker vid åns utlopp från Ringsjön, medan ån rinner i en djupt nerskuren dalgång med skogsklädda branta sluttningar i kommunens norra delar. Även i den djupa dalgången utgörs åns omedelbara omgivning av fuktängar som sköts med bete eller slätter. Tyvärr finns arealer där betet helt har upphört.

Skogarna i området domineras av ädellövskog med ek och bok. På ett flertal platser finns dock planterade granskogar. Nere vid ån finns dessutom ett flertal fuktlövskogar, huvudsakligen dominerade av al, men på sina ställen med inslag av ask. Fältskiktet i skogarna varierar från artfattiga hedbokskogar till artrika ängsartade ädellövskogar. I rasbranter förekommer basalt och diabasgångar vilket skapar förutsättningar för mer näringskrävande arter. Där kan arter som lungört, gullpudra och St Pers nycklar påträffas.

Kring "Billinge skog" är landskapet öppet och utgörs av små åkrar som avgränsas av stengärdesgårdar. Flera av åkrarna har övergått till betesmark och några har planerats med skog. Området är dock betydelsefullt avbrott från omgivande skogar.

Betade skogar förekommer sparsamt i dagens Sverige, men finns på flera platser i dalgångens norra del. Det faktum att det finns både betad och obetad skog förhöjer dessutom värdena.

Arealen fuktängar och våtmarker har minskat genom åren, då åns naturliga fåra från 1800-talets mitt rätats ut och grävts ur i de södra delarna. Den största påverkan skedde dock när Ringsjön sänktes i slutet av 1800-talet. I kommunens norra del har ån kvar sitt naturliga lopp.

Djur- och fågellivet är rikt. Här finns gott om småfåglar, man kan exempelvis träffa på rariteter som kungsfiskare, forsärta och strömstare. I ån håller flera simfågelarter till och på strandägarna ses vadarfåglar.

Det är populärt att paddla i Rönneå, vilket lätt förklaras av ån vackra omgivelningar samtidigt som området är i det närmaste fritt från störande ljud från bilar.

I området finns flera kulturhistoriska spår, exempelvis ett flertal stengärdesgårdar. Vid Billingemölla finns ruinerna av en kvarn och en tråddragningsfabrik, i skogen på östra sidan finns en gammal hålväg.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Gynnas äldre/grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Lämna död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. Möjligheten att öka tillgängligheten genom anläggning av en stig/led samt platser för att ställa bilar bör undersökas. Områdets värden bör upprätthållas genom bildande av naturreservat, samt stöd och avtal.

Ovan: Rönneådalen, vid Sjöholmen. Nedan: Stare.

1021 Billingemölla

Area: 9,4 ha, Naturvärde: Klass I, Förordnande: Naturreservat år 1994

Naturvärdesbedömning

Prioriterade naturtyper. Sumpskog. Ädellövskog. Artrik flora. Rikt fågelliv. Enstaka grova träd. Mycket död ved. Rasbranter. Varierade strömförhållanden. Bara naturljud. Kulturhistoriska värden. Området är av internationellt intresse för naturvård och regionalt intresse för friluftsliv och kulturmiljövård.

- Större delen av området ingår i Våtmarksinventeringen för länet (1993), klass 1.
- Ingår i riksintresse för naturvård (N40).
- Området ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 1 (1996).
- Alsumpskogen är inventerad av Skogsvårdsstyrelsen (1997).
- Området ingår i det europeiska nätverket för skyddad natur, Natura 2000 (1999).
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela ådalen med.
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram, som ett kulturmiljöstråk (2003)
- Ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004) både för sina höga rekreations- och naturvärden och som utvecklingsstråk.
- I länsstyrelsens rapport "Skånes skogar" (2005) ingår delar av ådalen i ett av de områden som utpekats som särskilt värdefullt. Billingemölla utpekad som värdekärna.

Beskrivning

Billinge mölla är ett av kommunens naturreservat. Det avsattes år 1994 med syfte att genom fri utveckling få en lövskog med en naturskogsliknande karaktär. Detta ses i att lövskogen är olikåldrig och varierad med hög andel död ved i olika förmultningsstadier. Områdets komplexa struktur gör det attraktivt för fåglar och djur, här förekommer arter som är mindre vanliga, till exempel forsärla och mindre hackspett.

I den västra delen har de forna trådbärande hagmarkerna utvecklats mot naturskogsliknande ädellövskog med arter som ek, avenbok, alm, ask, asp, hägg och björk med gles markvegetation av skogsbingel, gulplister buskstjärnblomma, vitsippa, liljekonvalj, storrams, lundgröe och svalört. Att det tidigare betats här vittnar bland annat ett par spärrgreniga ekar om. Nere på ådalsbotten finns fuktlövskogar dominerade av al med inslag av björk och videarter. Närmast ån finns översvämningsmarker som tidigare varit öppna men som nu helt domineras av olika buskar, främst videarter.

På östra sidan av ån reser sig en brant lövskogsbeklädd sluttning i åns närhet. Lövskogen domineras av ädellövträd, bland annat lind, lönn och ek. Marken i området är näringsrik vilket det högvuxna och artrika fältskiktet vittnar om. Man kan hitta orchidéer som Sankt Pers nycklar och grönvit nattviol men här finns också arter som ramslök, smånunneört och nässelklocka.

Vid ån har det legat en vattenmølla sedan år 1848 och år 1911 startade en dansk fabrikör en tråddragningsfabrik. Rivningsbeslut om byggnaderna togs år 1957 och kvar idag finns bara grundmurar som vittnar om var byggnaderna legat, en bro över ån samt en stig där det tidigare var väg för transporter till och från møllan och tråddragningsfabriken. Området där byggnaderna legat hålls idag öppna och erbjuder fina platser för en stunds vila i naturen. Grundmurarna är dock i mycket dåligt skick och rasrisk förekommer, därför råder beträdnadsförbud.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

En uppföljning av gällande skötselplan bör genomföras.

*Ovan till vänster: St. Pers nycklar. Ovan till höger: Storrams,
Nedan: Billinge mølla*

103 Kulturlandskap vid Norra Hultseröd

Area: 28,2 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Stengårdsgårdar och odlingsrösen. Igenväxning. Mindre vattendrag. Fuktängar. Bara naturljud. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- En fuktäng inom området är, i länets Våtmarkinventering, bedömd till klass 2 (1993).
- Området ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 3 (1996).
- Ett delområde ingår i länets Ängs- och betesmarkinventering (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), både för sina höga rekreations- och naturvärden som för sin betydelse för den biologiska mångfalden, samt som utvecklingsstråk.

Beskrivning

Ett tidigare hävdad åker- och beteslandskap omgivet av skogsmark, som nu håller på att växa igen. En variation med torra och fuktiga områden ger förutsättningar för en mängd olika arter. Efter att markanvändningen först övergått till enbart betesmark, har hävden nu upphört. Strukturerna från tidigare markanvändning kan dock fortfarande ses. Här finns kvar flera typer av betesmarker, som betesmark på tidigare åkermark, blandlövhage och öppen betesmark. Floran tyder på lång beteshävd samtidigt som marken inte är gödslad. På några av de områden som tidigare var åker har gran planterats, t.ex. centralt i området där granplanteringen omges av en stengårdsgård.

En mindre höjdrygg löper i nord-sydlig riktning i områdets västra del. Marken är tuvig och stenig med ett hedartat fältskikt. Enstaka större ekar finns spridda i området liksom enbuskar och större granar. Här finns också en fint vuxen hagmarksbok. Trädets form tyder på att den stått på en öppen betesmark. Längst i väster finns en blandlövhage som även den håller på att växa igen. I trädskiktet finns förutom björk också ek och gran. Bland buskarna ser man flera enar, vilket tyder på att det varit mer öppet tidigare, och rikligt med björk.

Marken i östra delen är fuktig till blöt. Nordöstra delen har delvis brukats som äng, delvis som åker nu sker igenväxning med al, björk och olika Salixarter.

På de öppna områdena centralt i området står enstaka solitära träd och i kanten av den växer en björksumpskog med inslag av alknippen och Salixbuskage. Björk och Salix tränger in från kanterna på den öppna fuktängen. Från fuktängen rinner ett mindre vattendrag. I vattendragets närmaste omgivning dominerar björk i trädskiktet, buskskiktet är tätt med framför allt björk, al och brakved.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortfarande finns rester av den flora som en gång var utmärkande för fåladsmarkerna i trakten. Om en betes- eller slätterhävd kom till stånd skulle området naturvärden bevaras och utökas. Områdets naturvärden skulle också öka om viss röjning skedde. Efter restaureringsåtgärder bör områdets värden upprätthållas med stöd eller avtal. Möjligheten att öka tillgängligheten för allmänheten bör undersökas.

104 Betesmark väster om Värslätt

Area: 6,0 ha

Naturvärde: III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Delvis relativt artrik flora. Svag hävd. Alkär. Skifferberggrund. Diabasgång. Stengärdesgårdar. Området är av lokalt intresse för naturvård.

- Betesmarken ingår i Ängs- och betesmarksinventeringen för länet (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett större område med betydelse för den biologiska mångfalden.

Beskrivning

Betesmarken väster om Värslätt har lång kontinuitet som gräsmark. Nordvästra delen av området odlades dock som åker på tidigt 1900-tal. Spår av åkerbruk ses genom att marken är planare och mer stenfri än övriga delar av området.

Områdets centrala delar är fuktiga och ett fuktstråk sträcker sig i nord-sydlig samt i öst-västlig riktning. I dessa fuktiga delar växer rikligt med äldre al. Yngre alar breder ut sig i fuktområdets kanter och vidare ut på den öppna betesmarken.

I områdets södra delar är marken mycket stenig och tuvig, vegetationen domineras av tuvtätel och vecketåg, men det växer även bl.a. älgört, tistlar och smörblommor. Här finns endast enstaka buskar och träd.

I områdets norra kant sträcker sig en höjdrygg, här skär en diabasgång fram. Jordtäckningen är mycket tunn och på flera ställen ses skiffer som tränger fram i dagen. Vegetationen är relativt artrik och torrängsartad med arter som rödven, knägräs, åkervädd, stenmåra, gråfibbla och liten blåklocka.

Runt huvuddelen av området löper en stengärdesgård. I och kring detta växer rikligt med träd och buskar, bland annat ek, rönn, vildapel och fågelbär.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt bete är en förutsättning för bevarandet av områdets naturvärden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Om alarnas utbredning begränsas bibehålls variationen i området. Områdets värden bör upprätthållas genom stöd eller avtal.

Liten blåklocka.

105 Toarps fälad

Area: 13 ha

Naturvärde: I

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Vålövad. Artrik flora. Variation av naturtyper. Alkärr. Enstaka grova träd. Diabasgång. Mindre vattendrag. Odlingrösen och stengärdesgårdar. Bara naturljud. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Området finns med i länets Naturvårdsprogram, klass III (1996).
- Området finns med i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett större område med betydelse för den biologiska mångfalden.

Beskrivning

Fäladsmarken vid Toarp har varierad topografi med omväxlande låglänta fuktiga partier och torra höjdryggar. En diabasgång skär genom området från nordväst till sydost. I områdets västra kant rinner en bäck som fortsätter söderut mot ett område som på 1800-talets mitt fanns markerat på kartan som Toarp mosse, mossen finns inte kvar idag.

Genom en tillbakablick på historiska kartor kan man se att Toarps fäladsmark var betesmark i mitten av 1800-talet. Området har alltså minst 150 års kontinuitet som gräsbärande mark, sannolikt ännu längre. 1912 års karta visar att det då var en betesmark med lövträd.

Betesmarken är i sin helhet stenig och tuvig. Floran är relativt artrik och här växer få kväveindikerande arter. Exempel på vanliga arter är jordtistel, smultron, gulmåra, gråfibbla, fårsvingel och rödven. Arterna tyder på att området varit gräsmark under många år och att gödsling skett i begränsad utsträckning.

I sydvästra kanten finns ett alkärr. Kärrret breder ömsom ut sig ömsom smalnar det av. Socklarna på alarna är väl utvecklade och flera av alarna är flerstammiga. Floran är på våren förmodligen riklig men när området besöktes på hösten var fåltskiktet mycket sparsamt, man kunde hitta exempelvis penningört, kärrtistel, pilört, nässlör och skogsstarr. I kanten mot kärrret står enstaka större ekar och i områdets södra kant finns några stora fina hasselbuskar. I övrigt finns enstaka solitära träd samt enstaka ros- och slånbuskar på den öppna marken. Området är huvudsakligen välbetat, vilket syns på det korta gräset och på en tydlig beteshorisont på träden.

Längst i norr är området något mer igenvuxet. Här finns stora enbuskar, buskage av rosor och slån samt flera björkar, både stora och små. I norr ligger också en damm, där man kan hitta bland annat igelknopp, jättegröe och starrarter.

Toarps fälad

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Om röjning sker i delar som vuxit igen skapas möjligheter för den artrika floran att breda ut sig. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

106 Billabäckens dalgång

Area: 8,3 ha

Naturvärde: II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmarker och trädbärande marker med lång kontinuitet. Variation i naturtyper. Prioriterad naturtyp. Relativt artrikt. Enstaka grova träd. Bäckravin. Bäck med naturliga förlopp. Varierade strömförhållanden. Stengärdesgårdar. Blottlagd skifferberggrund. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård och lokalt intresse för friluftsliv.

- Ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 3 (1996).
- I Ängs- och betesmarksinventeringen finns två delområden upptagna (2004).

Beskrivning

Billabäcken slingrar sig fram i dalgångens östra kant. Väster om Aspakull ansluter en mindre bäck som kommer från Värslätt. Strax innan bäckarna rinner ihop finns en anlagd bevattningsdamm. I bäcken blottas den underliggande skifferberggrunden.

Dalgången är speciellt markerad på bäckens östra sida som utgörs av en ganska brant lövträdsbevuxen slänt. I slänten växer framför allt ask, alm och ek i trädskiktet samt till exempel fläder och benved i buskskiktet. Även bäckens närmaste omgivning är trädbevuxen. Dessa mer låglänta och fuktiga delar domineras av al, ask och björk i trädskiktet. I fältskiktet kan man hitta smörbollor.

Söder om bevattningsdammen finns en öppen betesmark med relativt artrikt fältskikt men med spår av att den gödslats. Man hittar arter som rödven, rödsvingel, liten blåklocka, gråfibbla, blodrot och teveronika. Betesmarken är i kanterna rikligt träd- och buskbevuxen medan de centrala delarna endast hyser enstaka större träd (björk, ek) och buskar (enar, rosor).

Centralt genomkorsas området av en mindre grusväg. Söder om vägen finns ytterligare två betesmarker. Den ena utgörs av en ek-ask-hage med relativt stora ekar och askar (diameter kring 40 - 50 cm). Fältskiktet är artfattigt och tydligt påverkat av gödning men träden är potentiella livsmiljöer för insekter, mossor och lavar. Även

Ovan: Billabäckens dalgång.

Nedan: Gråfibbla.

den andra har en trivial och gödselpåverkad flora, men det finns inslag av artrikare torrängs- och fuktängsflora. Marken är blockrik. Här finns endast enstaka träd sånär som på en mindre asklund, omgiven av en stengärdesgård. Centralt i betesmarken löper ett öppet dike, i öst-västlig riktning, omgivet av något fuktigare mark.

Området har en historia som ängsmark närmast bäcken och i övrigt betesmark.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar. Samma skulle gälla om död ved lämnas både som liggande och stående kring bäckarna och i slänter. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

107 Ås söder om Ekeröd

Area: 23,4 ha

Naturvärde: III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Trädbärande mark med lång kontinuitet. Ädellövskog. Enstaka grova träd. Ryggformig isälvsavlagring. Delvis exploaterad och efterbehandlad. Grönstråk. Bara naturljud. Området är av lokalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Åsen finns med i "Grusplan för Skåne".
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett stråk med betydelse för den biologiska mångfalden.

Beskrivning

Den bokskogsbevuxna rullstensåsen mellan Hjortshaga och Nya Värslätt höjer sig över det omgivande landskapet. Bokskogen som omsluter åsen består av relativt gammal bok med en viss oliklikåldrighet, flera grova bokar finns. I kanten mot den öppna marken i söder står två äldre ekar. I skogens fältskikt kan man hitta arter som myskmadra, gulplister, kirsål och lundgröe, vilket tyder på att marken är relativt näringsrik.

En isälvsavlagring som ansluter till åsen på dess norra sida har tidigare använts som grustäkt. Täkten är numera efterbehandlad och planterad med lärkräd. Den branta brytningskanten har sparats för att gynna backsvalornas häckning.

En mindre skogsväg leder fram till åsen och korsar den, dessutom finns en mindre grusväg i östra kanten. Inom området finns väl upptrampade stigar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Gynnas äldre/grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Lämnas död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. För att branterna skall vara attraktiva för backsvälornas häckning behöver de förnyas med jämna mellanrum. Man bör undersöka möjligheten att öka tillgängligheten för allmänheten.

108 Ädellövskogar vid Klockaregården

Area: 20 ha

Naturvärde: I

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark och träd bärande mark med lång kontinuitet. Rödlistade arter. Ädellövskog. Sumpskog. Enstaka grova träd. Relativt mycket död ved. Kuperat. Vattendrag. Fornminnen. Regionalt intresse för naturvården och friluftsliv.

- Delar ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 2 (1996).
- Större delen av en 4,3 ha ekskog med höga naturvärden, inventerat av SVS (1996), ingår.
- Betesmarker ingår i Ängs- och betesmarksinventeringen för länet (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett större område med betydelse för den biologiska mångfalden och som område med stora rekreations- och naturvärden.

Beskrivning

Öster om Klockaregården ligger ett ca 20 ha stort område med främst ädellövskog, där de dominerande trädslagen är ek eller bok. Centralt finns också en ganska stor åker och i södra kanten av den en betesmark. Mellan betesmarken och åkern rinner en bäck. Bäckens har i öster kvar sitt naturliga förlopp, och letar sig fram på betesmarken för att i väster övergå till ett grävt dike.

Längst i söder ligger Galgbacken, en bokskogsbeklädd höjd, med ett gravfält från järnåldern på toppen. Gravfältet innehåller en domarring, två kvadratiska och två runda stensättningar samt fyra resta stenar. Alla stenar är nu omkullfallna. Enligt traditionen har det funnits en avrättningsplats på backen.

I norr finns varierade ekskogar. Två av bestånden är drygt 100-åriga och har tidigare utgjorts av trädbevuxna beteshagar. Här finns flera grova ekar men också stora avenbokar. Ekarna är mestadels 50 - 60 cm i diameter, några till och med upp till 1 meter. Träden är rikligt bevuxna med mossor och lavar, bland annat finns rosa lundlav, bokkantlav och bokvårtlav. Att ekskogarna tidigare varit trädbevuxna beteshagar ses idag genom att flera av ekarna är spärrgreniga och att buskskiktet är tätt. Buskarna utgörs huvudsakligen av hassel men också avenbok, hagtorn, rosor och fågelbär. Här och var förekommer i större björkar, granar och bokar. Död ved

Vildsvin

förekommer rikligt. Arterna i fåltskiktet indikerar att näringstillgången varierar och är ställvis god. Här finns också en yngre ekskog där träden är rikligt lavbeväxta.

Längst i norr finns ett område med försumpad skog. Här växer björk, gran och bok. På marken växer bl a vitmossa, ormbunkar, och starrarter och där ligger rikligt med död ved. Området är rikt på vilda djur, man ser spår av rådjur och vildsvin.

Betesmarken utgörs av trädbevuxen hagmark med enstaka större öppna partier. Träden är främst ek och bok. På sina ställen är buskskiktet rikligt.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Gynnas grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Liksom om död ved sparas. Fortsatt bete är en förutsättning för att betesmarkernas naturvärden skall bevaras. Gödglas de inte gynnas en artrik flora. Områdets värden bör säkerställas genom stöd och avtal.

109 Kulturlandskap vid Södra Hultseröd

Area: 160 ha
Naturvärde: I
Förordnande:
Saknas

Naturvärdesbedömning

Småskaligt jordbrukslandskap. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Relativt artrikt. Gräsmark och skogsmark med lång kontinuitet. Vålhävdad. Betad skog. Flertal grova träd. Lite död ved. Vattendrag med bitvis naturligt förlopp. Strömmande vatten. Rikt fågelliv. Ryggformig isälvsavlagring. Kulturhistoriska värden. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Större delen av området ingår i länets naturvårdsprogram, klass I och III (1996).
- Sumpskogen är inventerad av Skogsvårdsstyrelsen (1998).
- I Ängs- och betesmarksinventeringen finns nio delområden upptagna (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), både för sina höga rekreations- och naturvärden som för sin betydelse för den biologiska mångfalden, samt som utvecklingsstråk.

Beskrivning

Södra Hultseröd ligger i ett kuperat landskap öster om Rönneås dalgång. Markanvändningen utgörs av åker-, betes- och skogsmark, vilket skapar ett varierat och innehållsrikt landskap.

På 1800-talet dominerades området av lövskog som i de flesta fall betades. Kring gårdarna låg åkermarken insprängd i skogsmarken. Mot slutet av 1800-talet och i början av 1900-talet odlades mark upp och mer sammanhängande åkermark bildades. Under senare delen av 1900-talet övergick stora delar av åkermarken till

betesmark, fick växa igen spontant eller planterades igen. Stora delar av skogsmarken överfördes till granskog.

Idag domineras området av betesmarker och skogar.

I sydvästra delen löper en höjdrygg. Den är till stora delar klädd av ädla lövträd och hasselbuskar. I den västra delen finns en grustäkt. Norr om åsen rinner Kolebäcken, till denna ansluter en mindre bäck söderifrån. Bäckarna omges av större eller mindre fuktiga betade partier. Söder om åsen är de till stora delar björkbevuxna medan norr om åsen är de trädfria. Delar av dem har en artrik flora. Här finns bland annat kabbeleka, kråklöver, humleblomster, sumpmåra, stagg, darrgräs och hirsstarr.

De fuktiga markerna avlöses av åkrar. Därefter tar skogsmarken vid. I den finns inspränga åkrar och betesmarker. Skogsmarken utgörs till stora delar av granskog men även ädellövsog (hedartad bok-ekskog) och fuktlövsog av al och björk finns. Flera av träden, längs Kolebäcken och kring Bögerup, är spärrgreniga som ett spår av att markerna tidigare har betats.

Vid Bögerups gård, som ligger vackert uppe på en kulle i nordväst, är landskapet relativt öppet med åkrar och öppna betesmarker närmast gården. Strax väster om gården finns en betad björkhage, björkarna står ganska tätt. Fuktigare delar av hagen domineras av al och är svagt betade. I kanten av björkhagen står flera grova ekar (stamdiameter 50 -60 cm). Även kring en gammal åker som övergått till betesmark men inte betats på ett antal år finns stora kraftiga björkar, ekar och bokar (stamdiameter björk 60 cm ek och bok 40 cm). Även delar av skogen är betad. En kolmila har legat här. Det som finns kvar av den idag är endast den stengärdesgård som en gång omgav milan. Inne i skogen ligger en gammal äppleodling, även den omgiven av en stengärdesgård.

Nordväst om Bögerup finns en betesmark. Den är huvudsakligen öppen med enstaka buskar och träd. Marken är mycket stenig och tuvig och floran relativt artrik. Framför allt vid stenar hittar man arter som gråfibbla, stenmåra, ljung och vårfryle. I kanten växer stora enar och enstaka kraftiga tallar. I delar av området tränger granen fram. Området gränsar i nordöst till en mark som tidigare utgjorts av en ekhage. Här växer rikligt med enar och några ekar med en stamdiameter kring 40 cm. Nu betas området men har under många år tidigare fått växa igen och är risigt. Flera av enarna är döende.

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Om bete återupptogs på tidigare betade marker skulle naturvärdena i området öka. Även röjning i vissa delar skulle öka naturvärdena. Lämna död ved både liggande och stående ökar mängden livsmiljöer för mossor, lavar och insekter. Om gödning inte sker på betesmarkerna gynnas en artrik flora. Gynnas grova träd skapas förutsättningar för insekter, mossor, lavar och svampar. Om granskog som finns idag ersätts med lövskog, när den är avverkningsmogen, skulle upplevelsen av landskapet öka samtidigt som den biologiska mångfalden skulle öka. Områdets värden bör upprätthållas genom stöd och avtal eller genom bildande av naturreservat/kulturresevat.

110 Mosse söder om Ströröd

Area: 3 ha

Naturvärde: II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Ovanlig naturtyp. Igenväxning. Opåverkad av torvtäkt. Påverkad av utdikning. Enstaka grova träd. Relativt artrikt. Bara naturljud. Området är av lokalt intresse för naturvård.

- Sumpskogen (kärrskog) är inventerad av Skogsstyrelsen (1997).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett större område med betydelse för den biologiska mångfalden och som utvecklingsstråk.

Beskrivning

Mosse som håller på att växa igen till björksumpskog. I början av 1900-talet var mossen nästan dubbelt så stor som idag. Dess södra delar har dikats och planterats med gran. Idag är hela mossen omgiven av dikad granskogsmark, från att i början av 1900-talet varit omgiven av lövskog. Rester av den äldre lövskogen finns i kanten av mossen på några ställen, där det står några enstaka gamla bokar (diameter kring 60 cm).

Igenväxning av mossen sker med framför allt björk, men även både tall och gran. Mindre öppna ytor finns fortfarande kvar. På mossen växer typiska arter som tuvull, ängsull, blåtåtel och olika starrarter. Bland risen märks framför allt ljung, odon och tranbär.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Det naturliga förloppet för en mosse är att växa igen. Processen påskyndas av utdikning. Om dikning inte tillåts och inte heller befintliga diken underhålls påskyndas inte igenväxningsprocessen. Områdets värden bör upprätthållas genom avtal.

Ljung.

111 Betesmarker vid Gunnaröd

Area: 5,5 ha
Naturvärde: II
Förordnande:
Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Flertal grova träd. Stengärdesgårdar. Mindre vattendrag. Området är av regionalt intresse för naturvården.

- Ingår i Ängs- och betesmarksinventeringen för länet (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett större område med betydelse för den biologiska mångfalden.

Beskrivning

Strax sydväst om Gunnaröds gård ligger ett par välhövade betesmarker. Den ena hyser ett flertal grova träd medan den andra har ett relativt artrikt fåltskikt. Området är svagt kuperat och genom eller i kanten rinner ett mindre vattendrag.

Betesmarken närmast gården hyser ett flera grova ekar och askar men också två stora alar. Marken är tuvig och stenig men fåltskiktet är trivalt eftersom marken har gödslats. Den omgärdas av en stengärdesgård. I kanten löper ett dike som förbinder betesmarken med nästa betesmark ca 250 meter åt söderväst. Denna har kvar sin naturliga fåltskiktsvegetation och har en stenig och tuvig karaktär. Här växer också enstaka stora träd, mest äldre björk men också en del ek och hassel. Vattendraget, som rinner i norra kanten, har här kvar sin naturliga fåra och här finns också en damm. Även denna betesmark omgärdas av stengärdesgård. Dessutom löper en stengärdesgård genom området. Detta tyder på att områdena på var sida om den har brukats på olika sätt. En titt på häradskartan från år 1912 visar också att den i nordvästra brukats som åker.

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt hävd är avgörande för att upprätthålla markernas naturvärden. Om de stora träden gynnas skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Gödslas inte områdena gynnas en artrik flora. Områdets värden bör upprätthållas genom stöd eller avtal.

112 Kulturlandskap vid Gustavslund

Area: 50 ha

Naturvärde: I

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmarker och trädbärande marker med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Artrikt. Rödlistade arter. Småskaligt jordbrukslandskap. Betad skog. Bäckravin. Vattendrag med naturligt förlopp. Varierande strömförhållande. Enstaka grova träd. Stengärdesgårdar och odlingsrösen. Området är av regionalt intresse för naturvården och friluftslivet.

- Länets Våtmarksinventering har bedömt de fuktiga områdena till klass 3 (1993).
- Ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 3 (1996)
- Sumpskogen är inventerad av Skogsvårdsstyrelsen (1997)
- Två delområden ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett större område med betydelse för den biologiska mångfalden.
- I Pysslingabäcken har rödlistade nattsländor hittats (1998), *Cruocia irroata* och *Agapehus fusapei*, båda tillhör kategorin sårbara.

Beskrivning

Söder om Stockamöllan ligger Graneborg och Mickelborg, två gårdar som idag inte är bebodda, men som tidigare var två mindre lantbruk i skogsbygden. Områdena kring gårdarna är variationsrika och innehåller ett flertal naturtyper och har kvar flera strukturer från ett äldre kulturlandskap. Större delen av området brukas idag som betesmark, där markerna kring Mickelsborg tidigare varit åkermark. Betesmarken är indelad i mindre enheter genom staket och stengården. En del av de gamla åkrarna brukas för vallodling.

Runt betesmarkerna vid Mickelborg löper stengården som på några ställen har en imponerande bredd. Strax norr om gården finns också en fägata kvar. Här gick djuren när de skulle ut till den forna betesmarken.

Kring Graneborg är betesmarkerna mer varierade. Alldeles intill gården har markerna under någon tid brukats som åker, det framgår av att de inte har så artrikt fåltsskikt och är stenröjda, övriga betesmarker har lång kontinuitet som gräsmark och är steniga och tuviga. De har inte gödslats och har därmed en artrik flora. Här hittar man t.ex. slättergubbar, en växt som inte finns på så många ställen i kommunen. Andra arter är darrgräs, stagg, jungfrulin, jordtistel, backtimjan och ljung. Här växer ett flertal buskar och på sina ställen står enarna relativt tätt. Andra buskar är främst rosor och slån. Benved kan ses i skogsbryn. I och vid stengården i hela området växer buskar och träd bland annat enstaka grova ekar, fågelbär och björk. Hävden är god till stora delar men svag i vissa delar. Något område är mer eller mindre igenväxt med björk, gran och en.

Norra delen är beskogad. Delar av den betad. Spridda äldre träd av ek och björk tyder på att området tidigare utgjorts av en träd bärande beteshage. Delar av den har planerats med gran. Skogen i övrigt domineras av lövträd men har också inslag av både tall och gran. Genom den rinner en mindre bäck (Pysslingabäcken) som till stora delar har kvar sitt naturliga förlopp. Bäckens botten varierar som är både stenig och sandig, och här finns både forsande och lugnare partier. Längst i väster rinner bäcken i en skarpt markerad liten ravin. Kring den finns fuktigare partier bevuxna med al, somliga med välutvecklade socklar. Närmast bäcken växer bland annat al och ask, och på sina ställen rikligt med ormbunkar och murgröna som växer upp i träden vilket ger ett exotiskt intryck.

Även i sydöstra hörnan av området rinner en bäck. Den är dock rätad sedan någon gång kring sekelskiftet, och har ett utjämnat flöde. Vattendraget rinner förbi ett låglänt område som idag är igenvuxet av al, men som var öppen betesmark i början av 1900-talet.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Gynnas äldre/grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Lämns död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. Området bör skyddas som naturreservat.

Darrgräs och Slättergubbe.

113 Ädellövskogar vid Farstorp

Area: 34 + 38 ha

Naturvärde: Klass I

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Trädbärande mark med lång kontinuitet. Ädellövskog. Variation av naturtyper. Artrik flora. Rödlistade arter. Många grova träd. Relativt mycket död ved. Djup bäckravin. Vattendrag med naturligt förlopp. Varierade strömförhållanden. Rikt fågelliv. Damm. Bara naturljud. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Ingår i länets Naturvårdsprogram klass1, (1996).
- Fyra nyckelbiotoper och tre områden med naturvärde är inventerade av Skogsstyrelsen (1996).
- Delområde ingår i Skyddsvärda trädmiljöer i Skåne (2000).
- Tre objekt i området ingår i länets Ängs- och betesmarksinventeringen (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett större område med betydelse för den biologiska mångfalden.

Beskrivning

Farstorps gård ligger i kommunens nordvästra del på gränsen till Svalövs kommun. För bara 100 år sedan var landskapet här betydligt mer öppet. Då betades de områden som idag är skogbeklädda, och utgjordes av trädbevuxna ek- och bokhagar. Stora områden som i början av 1900-talet var åkermark har idag planterats med gran eller ek. Stengården finns på flera ställen. De har tidigare avgränsat betesmarken från åkermarken. Området som helhet är kuperat och skogsmarken avbryts med öppna betesmarker och åkrar, vilket skapar ett varierat och vackert landskap.

De ur naturvårdssynpunkt mest värdefulla delarna är de trädbevuxna områdena kring vattendragen, Farstorpsbäcken i väster och Vallabäcken i öster samt ädellövskogar. Dessa marker har inte brukats som åker någon gång utan har en obruten kontinuitet som trädbärande mark.

Dominerande trädslag i ädellövskogarna varierar mellan ek och bok. Här finns t.ex. ekskog med en ålder av 120 år. I beståndet står enstaka stora ekar med en diameter på kring 1 meter, som alltså är äldre. Här växer också enstaka stora avenbokar (70cm i diameter) och lindar varav en mycket stor som bär spår av hamling. Eftersom det är länge sedan betet upphörde är buskskiktet nu rikligt, speciellt i norr och väster, och utgörs här framför allt av fläder och asp. I söder, där bete har förekommit i senare tid än i ädellövskogen i övrigt, utgörs buskskiktet av hassel och hagtorn. Området är nyckelbiotop.

I ännu ett område som är nyckelbiotop växer förutom äldre ekar rikligt med hassel samt hagtorn och fläder. Inslaget av död ved både stående och liggande är stort. På marken växer t.ex. skogsbingel, skogsstjärnblomma och skogsstarr. Ekarna har en stamdiameter på upp till 1 meter.

Farstorpsbäcken kommer norrifrån i områdets västra kant. Två före detta öppna betesmarker ligger utmed bäcken, strax norr om en ca 1,5 ha stor damm. Det är länge sedan de betades och de är starkt igenvuxna av salixarter och bland annat kaveldun och rosendunört. Söder om dammen breder ett våtmarksområde ut sig kring bäcken. Liksom de gamla öppna betesmarkerna norr om dammen håller de på att växa igen kraftigt av bland annat olika salixarter, kaveldun, rosendunört och rörflen.

Området väster om bäcken är kraftigt igenvuxet av buskar, framför allt slån, fläder och hassel. Här har tidigare varit en beteshage med enstaka träd, främst alm, ek, fågelbär och vildapel, och buskage. Fältskiktet är mycket sparsamt. De täta buskagen är omtyckta tillhåll för småfåglar. Ett par mycket stora sälgar växer i kanten (stamdiameter 60 cm).

Öster om Farstorps gård skär Vallabäcken fram i en bitvis mycket djup ravin med branta sluttningar (nyckelbiotop). I sluttningen kan man se lerskifferberggrunden framträda. I de fuktiga områdena kring bäcken finns bestånd dominerade av ask eller al (stamdiameter 10 – 20 cm). Näringstillgången är god och här växer arter som gullpudra, lungört, kåltistel och gulplister. Träden i sluttningarna är äldre bok, ek, lind, ask, avenbok och gran. Här finns rikligt med död ved, både som står och ligger.

Bäcken har kvar sitt naturliga förlopp och slingrar sig fram i ravinens botten. Fallet är ganska gott och på flera ställen forsar vattnet fram. Bäckbotten är mestadels stenig och grusig. Kungsfiskare har setts vid bäcken. Vid Trollemölla ansluter ett biflöde som kommer uppifrån Trolleholm. Här har tidigare legat en kvarn (Svalövs kommun). I Vallabäcken ses rester av anläggningen som en bro och ett dämme. Uppe på höjden i väster växer bokskog (stamdiameter 40 cm) som nyligen avverkat, genom att skärmställa bokarna, föryngringen av bok är riklig. Fältskiktet är ymnigt och påverkat av åtgärderna i skogsbruket. Man hittar t.ex. gulplister, rödblåra, kirskaål, lundgröe, lundslok, skogsstjärnblomma.

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Gynnas äldre/grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Lämnas död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. Önskvärt att bete återinfördes i ekhagen i öster liksom de öppna markerna kring vattendraget i väster. Möjligheten att öka tillgängligheten genom anläggning av en stig/led samt platser för att ställa bilar bör undersökas. Områdets värden bör upprätthållas genom bildande av naturreservat, samt stöd och avtal.

Kungsfiskare har setts vid Vallabäcken

114 Diabaskulle med omgivningar vid Långaröd

Area: 6,3 ha

Naturvärde: III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Diabaskulle. Enstaka grova träd. Relativt artrikt. Grönstråk. Området är av lokalt intresse för naturvård och regionalt intresse för geologi och friluftsliv.

- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett utvecklingsstråk.

Beskrivning

Strax norr om Långaröd ligger en markerad kulle med konisk form, bevuxen med bokskog. För ca 250 miljoner år sedan tänjdes jordskopen och långa sprickor med nordväst – sydöstlig riktning skapades. Dessa fylldes med flytande vulkanisk magma som stelnade till diabas, diabasgångar bildades. Diabaskullen vid Långaröd är en synlig del av en sådan diabasgång. Kullen har blivit framträdande eftersom den omgivande sedimentära (lättvittrade) bergarten lerskiffer har eroderats ner medan den mer svårvittrade bergarten diabas står kvar. På kullens söderslutning är diabasen blottad.

På toppen av kullen står enstaka kraftiga bokar (diameter 50 cm), i övrigt växer det yngre bok (stamdiameter 10 – 20 cm). Fältskiktet är sparsamt på toppen med framför allt lundgröe, harsyra, ekorrbär och liljekonvalj medan slänterna har en rikare flora med bland annat skogsbingel, myskmadra, tandrot, gulplister och lundarv.

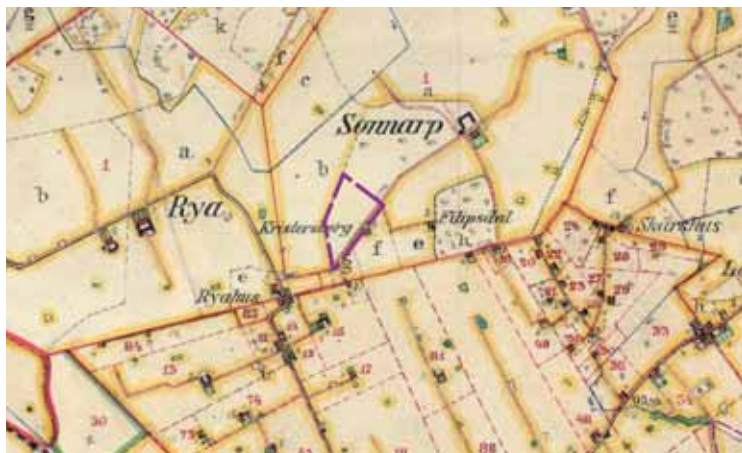
Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Kullen bör undantas från rationellt skogsbruk.

Gulplister

115 Hagmark vid Rya

Area: 3,7 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Rikt fågelliv. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Mycket artrik flora. Stengärdesgård. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Området ingår i länets Ängs- och betesinventering (2004).

Beskrivning

En i huvudsak artrik stenig och tuvig betesmark med lång kontinuitet som gräsmark norr om Öslövs by. I de södra, delarna är kvävepåverkan tydlig med mest högväxande ensartad flora. Ett fuktstråk och även torrare stenigare mark finns i norr och nordost. I dessa delar är floran mycket artrik. I de fuktiga partierna och i områdets sydliga delarna är beteshävden svag. En stengärdesgård omsluter området på tre sidor, mot vägen löper istället ett staket. Stengärdesgården är kringgårdad av en lövträdsridå. Fågelbär, bok och rönn är några av de befintliga arterna.

Områdets södra delar domineras av högväxt, kvävegynnad flora och björkdungar. Dominerande arter i fåltskiktet är skräppor, bredbladiga gräs, smörblommor och maskrosor. I mitten av området löper ett fuktstråk. Blötare svackor växlar med torrare tuvor. I de blötare partierna växer exempelvis kabbeleka, knapptåg, veketåg, kärrtistel, äkta förgätmigej, ältranunkel, mannagräs, kärrgröe, plattstarr, slokstarr och dunört. På tuvorna finns arter som darrgräs, vanlig nattviol, jordtistel, teveronika, ängsskallra, ljung, ängsvädd och nysört.

I de artrika, torrare partierna i öster och norr växer bland annat smörblomma, vanlig nattviol, ängsskallra, stenmåra, gråfibbla, hundstarr, rödven, vårbrodd, rödsvingel, blodrot, stagg, hirsstarr, grusstarr, grässtjärnblomma, röllika, svinrot, ljung, ängsvädd, skogsklöver.

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt bete är en förutsättning för naturvärdenas bevarande. Gödslas inte markerna ökar möjligheterna för en artrik flora att utvecklas. Områdets värden bör upprätthållas genom stöd eller avtal.

Vanlig nattviol

Hagmark vid Rya

116 Diabaskulle med omgivningar vid Hjortsås

Area: 24 ha

Naturvärde: I

Förordnande:
Saknas

Naturvärdesbedömning

Ädellövskog. Sumpskog. Diabaskulle. Variation av naturtyper. Mycket död ved. Flertal grova träd. Evighetsmärkta. Artrik flora. Rasbranter. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Delar av området ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 2 (1996).
- En nyckelbiotop, två områden med naturvärden samt en sumpskog är inventerade av Skogsstyrelsen (1995 – 1997).
- Området ingår i ”Strategi för en grön struktur i Skåne” (2004), som del av ett större område med betydelse för den biologiska mångfalden och som ett utvecklingsstråk.

Beskrivning

Den åsformade diabaskullen ca 300 meter nordväst om Hjortsås fritidsby är en del av samma diabasgång som visar sig som en konformad kulle vid Långaröd (bildning se under område 114).

Kullen är huvudsakligen bokskogsklädd men enstaka ekar förekommer. På södra sidan har diabasbrytning förekommit och upp till 7 meter höga branter har bildats. I branten växer ask och bok.

Fältskiktet på åsen är inte så frodigt, där växer främst arter såsom kruståtel, harsyra och ibland liljekonvalj. I sluttningarna och i omgivande bokskog däremot är näringstillgången godare, florin mycket rik och man kan hitta arter som myskmadra, gulplister, buskstjärnblomma, häxört, bosyska, hässlebrodd och lundslok.

En stig går längs åsens krön och här finns också en rastplats. Flera andra stigar finns i skogen runt omkring, som domineras av bok.

Områdena med naturvärde (enligt Skogsstyrelsen) är dels en brant bevuxen med bok (förmodligen ett gammalt stenbrott) dels sex grova gamla ekar. Sumpskogen är en bjök-alskog och delar av den är utpekad som nyckelbiotop. Skogen domineras av björk med inslag av al. Här finns gott om död ved. Området utgörs av gammal fäladsmark som vuxit igen.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Alla åtgärder som kan skada områdets naturvärden bör undvikas. Gynnas grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Liksom om död ved sparas. Möjligheten att öka tillgängligheten bör undersökas.

Slättbygden

Slättbygden omfattar kommunens västra och sydvästra delar. Här sträcker ett mjukt böljande åkerlandskap ut sig. Bygden präglas av ett intensivt kulturpåverkat och uppodlat landskap. Avbrott i åkermarken utgörs framför allt, förutom av gårdar och mindre byar, av vegetation längs vattendragen, mägergravar (ibland omgivna av planteringar för att skydda viltet), samt alléer. Slättens jordar präglas av den kalkrika sydvästmoränens och är de bördigaste i kommunen.

200 Braåns dalgång vid Högestorp

Area: 9,1 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Markerad dalgång i åkerlandskapet. Naturligt meandrande vattendrag. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Gräsmarker med lång kontinuitet. Artrik flora. Delvis svag hävd. Rikt fågelliv. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela ådalen med.
- Tre delobjekt i området ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Området ingår i "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004), som del av ett stråk viktigt för biologisk mångfald.

Beskrivning

Norr om Högestorpsgården gör Braån en sväng in i Eslövs kommun, för att därefter åter rinna in i Svalövs kommun. I den markerade dalgången letar sig den meandrande ån fram genom de omgivande betesmarkerna som varierar från fuktängar med kärrartade partier till friskängar. I de fuktiga delarna är florans ställvis trivial medan de kärrartade partierna är mer artrika med en del relativt sällsynta arter som indikerar rikkärr t.ex. småvänderot, slankstarr, kärrsälting, gökblomster och luddunört.

I de branta sluttningarna är florans torrängsartad och är bitvis mycket örtrik. Man kan hitta vildlin, darrgräs, brudbröd, jordtistel, rödkämpar och gullviva. Buskar och träd finns huvudsakligen i slänterna och uppe på släntkrönet. Det är enstaka äldre träd och buskage av slån och hagtorn. I buskagen finns gott om småfågel.

Centralt ligger ett område där hävden uteblivit under senare år. Här är vegetationen högväxt och domineras av knylhavre, hundäxing, hundkäx och brännässla.

I väster ansluter Torrlösabäcken, från Svalövs kommun, till Braån.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt bete är en förutsättning för naturvärdenas bevarande. Gödslas inte markerna ökar möjligheterna för en artrik flora att utvecklas. Dalgången har förutsättningar för att bli ett attraktivt mellankommunalt grönstråk. Områdets värden bör upprätthållas genom stöd eller avtal.

201 Östra Karaby backe och dalgång

Area: 9 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Vålhävdad. Isälvsavlagring. Mindre vattendrag. Lite död ved. Rikt fågelliv. Närrekreationsområde. Landskapsbild. Kulturmiljö. Området är av regional betydelse för naturvård och kulturmiljövård samt av lokal betydelse för friluftsliv.

- Ett objekt i området ingår i länets Ängs- och betesmarksinventeringen (2004).
- Området ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).

Beskrivning

Östra Karaby backe är en markerad höjd som avtecknar sig i ett annars ganska flackt landskap. Höjden är bildad av sand och grus som avlagrats i en isälv under inlandsisen (isälvsavlagring). På toppen av isälvsavlagringen ligger kalkhaltig baltisk moränlera. En mindre dalgång med nord-sydlig sträckning finns i väster och en med öst-västlig i öster. Uppe på höjden ligger Östra Karaby by med kyrkan och församlingshemmet. Härifrån är utsikten milsvid.

Området som helhet används som betesmark men i delar är hävden svag. Den öppna betesmarken i nordväst har ganska branta sluttningar i öster och norr. Marken har tidigare brukats som åker och floran är därför ganska trivial. Sydsluttningen, som är brantast, har inte odlats och har en artrikare flora. Man kan bland annat hitta blodnäva, liten blåklocka, puktörne och bockrot. Sluttningen i öster är lövskogsklädd med ask, alm och pil. Dominerande lövträd är alm, varav flera är döda eller döende. Här växer också gamla aplar och flera grovstammiga hagtornsbuskträd. Nere i dalgången är marken fuktig, förmodligen för att grundvatten tränger fram.

Den mindre dalen i öster är i sin södra del huvudsakligen lövskogsklädd, norra delen är öppen mark men där igenväxningen gått långt i vissa delar. I dalgångsbotten rinner en mindre bäck. Närmast bäcken växer flera flerstammiga alar, floran är ensartad och man ser mest nässlor och älgört. Mindre öppna partier finns också. Den öppna marken har en trivial flora med bland annat smörblommor, hundkåx, skräppor och hundäxing. Här ligger också en liten invallad damm.

Fågel- och djurlivet är rikt i området och vid inventeringstillfället observerades kärnhök och korp samt ett flertal grodor.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt bete är en förutsättning för naturvärdenas bevarande. Gödslas inte markerna ökar möjligheterna för en artrik flora att utvecklas. Om lövskogsdungar lämnas för fri utveckling och om äldre träd gynnas skapas ytterligare livsmiljöer bl.a. för insekter. Friluftsförändringen har ofta utflykt hit, därför skulle ett vindskydd vara lämpligt att uppföra. Områdets värden bör upprätthållas genom stöd eller avtal.

Nypon

202 Saxån kring Trolleån slott

Area: 108 ha

Naturvärde: I

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmarker med lång kontinuitet. Sumpskogar. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Vällhävdad. Relativt artrika branta slänter. Rödlisterade arter. Enstaka grova träd (evighetsmärkta). Mycket död ved. Naturligt meandrande. Korvsjöar. Fossila åfåror. Varierade strömförhållanden. Kulturmiljö. Området är av nationellt intresse för kulturmiljövård samt regionalt intresse för naturvård och friluftsliv och.

- En nyckelbiotop, fyra områden med naturvärden varav tre utgörs av enstaka ädellövträd samt två sumpskogar är inventerade av Skogsstyrelsen (1995 – 2002).
- Området ingår i länets Naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Ingår i Skyddsvärda trädmiljöer i Skåne (2000).
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela ådalen med.
- Sju objekt i området ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004) är hela ådalen med, för sin betydelse för den biologiska mångfalden och som utvecklingsstråk.
- Miljö kring slottet ingår i Riksintresse för kulturmiljövård (K53).
- Området ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).

Beskrivning

Saxån västra gren kommer från norr, där den har sina källor strax utanför kommungränsen i Svalövs kommun. Den rinner genom ett i huvudsak öppet jordbrukslandskap och omges framför allt av åkermark men också betesmarker. I Eslövs kommun är det endast där Saxån rinner upp vid Farstorp samt vid Trolleån slott som ån omges av trädbevuxen mark. Det är främst fuktlovskogar men också ädellövskogar av ask som omger ån, men i dalgångens slänter och en bit från ån växer lövskogar dominerade av alm/ask samt ek. Kring Trolleån förekommer också huvuddelen av de betesmarker som finns längs ån. Nedströms Västra Strö meandrar Saxån kraftigt, i sin starkt markerade ådal, och omges av betesmarker. På betesmarkerna finns enstaka korvsjöar och fossila åfåror som snörpts av när ån genom årtusendena tagit ny väg.

Ån passerar Trolleån slott med sin omgivande park och Trollevallen, en fotbollsplan. Här ansluter Saxåns östra gren, som har sin upprinnelse kring trakten av Hemmingsberga. Den är till sin huvudsakliga del rätad och urgrävd men vid Östra Asmundtorp har den kvar sin naturliga sträckning.

Nedströms slottet fortsätter ån genom igenvuxna ängs- och betesmarker och mindre skogsområden, för att vid Trollenäs kvarn åter omges av hävdad betesmark.

I början av 1900-talet användes huvuddelen av de öppna markerna längs ån som ängsmark, dvs. man tog hö till vinterfoder och därefter betades de. Även om grässvålen inte varit bruten i de flesta av betesmarkerna har de en trivial flora. En betesmark norr om slottet utmärker sig dock med en något artrikare flora. Här kan man bland annat hitta rödven, grusstarr, rölleka, smörblomma och teveronika. Den triviala floran beror på att markerna gödslats, både vid översvämningar med näringsrikt vattnet men också med konstgödsel.

Öster om Trollenäs kvarn finns spår av en grävd kanal som ledde vatten fram till kvarnen. Kanalen leder huvudsakligen fram genom marker som är igenväxta och domineras av videbuskage.

I kanten på ådalen låg vid början av 1900-talet ett tegelbruk. Idag kan man se spår av brukets lerbrytning.

Trollenäs Slott omnämndes redan år 1559. Då hette det Näs, precis som byn och den gamla kyrkan från 1100-talet alldeles intill slottet. I kyrkan finns intressanta kalkmålningar från 1400- och 1500-talet. Vid 1700-talets slut fick slottet sitt nuvarande namn. Slottet var från början ganska ovanligt byggt efter en korsformad plan. Det har ändrats en del genom åren, och under tiden 1891 till 1893 förvandlade den kände slottsarkitekten F. Meldahl hela anläggningen till ett franskinspirerat renässansslott. Slottet är en imponerande syn från alla håll med sitt vackra läge mellan Saxåns två armar.

Vid Västra Strö, inte långt från slottet, ligger ”Tullehögen” eller ”Thulestenarna”. Den är ett av Skånes främsta runminnesmärken och består av två runstenar och fem bautastenar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt bete är en förutsättning för naturvärdenas bevarande. Gödslas inte markerna ökar möjligheterna för en artrik flora att utvecklas. Gynnas gamla träd samt om död ved får finnas ligga kvar på marken eller som högstubbar ökar antalet livsmiljöer. Delar av området bör skyddas genom bildande av naturreservat. Övrigt bör säkerställas genom stöd eller avtal.

203 Hagmark vid Kristineberg

Area: 44 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Relativt artrikt. Rikkärslokal. Markerad dalgång. Meandrande vattendrag. Varierade strömförhållanden. Vacker landskapsbild. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Området ingår i länets Naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela ådalen med.
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004) är hela ådalen med, för sin betydelse för den biologiska mångfalden och som utvecklingsstråk.
- Ett delområde ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Området beskrivs i Skånes flora - vegetation och utflyktsmål (2003).

Beskrivning

Vid Ellinge golfbana rinner Bråån i en markerad dalgång. Huvuddelen av omgivningarna utgörs av betesmarker men här finns också mindre skogspartier och dungar. Stora delar av betesmarkerna hävdas inte. Bråån slingrar sig fram i dalens botten. Strömhastigheten varierar, med forsande och lugnare partier, vilket skapar en varierad åbotten.

Betesmarkerna som omger ån på båda sidor sluttar ganska brant ner mot ån, medan de träd- och buskbeväxta delarna sluttar mycket brant. Här och var kantas ån av trädridåer med al och videarter. Betesmarkerna har huvudsakligen en trivial flora, men här finns också betesmarker med ett något rikare fältskikt, som i norr där man finner inslag av t.ex. rödven, fårsvingel, vårbrodd, teveronika, kärringtand och gulmåra. Centralt i området finns ett rikkärr. Tyvärr har området varit utan hävd under några år, artantalet har därför minskat, men är nu återupptagen. Tidigare fanns här gott om t.ex. ängsnycklar, tuvstarr, plattstarr, näbbstarr, tagelstarr, blåtag och darrgräs men nu kan endast enstaka exemplar hittas. I början av 1900-talet brukades det mesta av betesmarken som ängsmark dvs man tog foder till djuren för vintern.

Skogspartierna består av blandlövsog, granskog och alsumpskog. Floran i blandlövsog domineras av högväxta örter som kirsål, hundkåx och nässlor. Den har förmodligen betats, men betet har upphört sedan länge. Granskogen är planerad på en före detta åker.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt hävd i de områden som betas är förutsättning för bevarandet av områdets

värden. Om bete återupptas och intensifieras på svag hävdade områden kommer områdets värden att öka, det gäller framför allt i rikkärret. För att behålla variationen i området bör skogspartierna kvarstå, granskogen kan dock ersättas med lövträd. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

204 Strandängar vid Örtofta

Area: 47 ha

Naturvärde: Klass III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Strandängar. Igenväxning. Ädellövskog. Enstaka grova träd. Ån har naturligt förlopp. Damm. Grönstråk. Cykel- och promenadväg. Vindskydd med grillplats. Kulturmiljö. Området är av regionalt intresse för naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård.

- Ingår i länets Naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela Kävlingeåden med.
- Strandängarna ingår i länets Ängs- och betesmarkinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" finns Kävlingeån med som ett viktigt stråk för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).

Beskrivning

Väster om Örtofta mellan ån och den gamla järnvägen till Kävlinge breder stora strandängar ut sig. Järnvägen lades ner 1954 men banvallen är idag ett omtyckt gång- och cykelstråk mellan Örtofta och Lilla Harrie. Vid ån har ett vindskydd och en eldplats byggts. Det används framför allt av kanotisterna på Kävlingeån.

I början av 1900-talet brukades betesmarkerna vid ån som slåttermarker. I senare tid har de övergått till betesmark och delar är planterade med gran. Tyvärr betas de inte sedan några år tillbaka. De domineras nu av älgört, jätTEGRÖE, kaveldun, tuvtätel och olika starrarter. På sina ställen dominerar ruggar av jättebalsamin. Nere vid åkanten växer alar och videbuskage.

I nordvästra delen av de öppna strandängarna finns ett dike runt vilket ett mindre alkärr har bildats. I närheten av alkärret finns en stående död ek med stamdiameter om ca 50 cm. Eken kan vara ett gammalt vådräd eftersom här tidigare har legat ett hus som kallades Pråmhus. Härifrån gick den gamla landsvägen ner till ån och vidare mot Håstad. Rester av vägen syns fortfarande idag. Den öppna marken övergår västerut vid ån i alskog; stamdiameter ca 20 cm, och uppe vid banvallen till granskog. Granskogen övergår senare till ett hygge och alskogen följs av en ädellövskog. Ädellövskogen domineras av ek (stamdiameter ca. 40 cm) men här

Älgört

växer också bok, ask och lönn.

Vid Vadmöllan löper ett par stengårdsgårdar som ser ut som om de omgärdat en tomt. På Häradskartan från 1912 ser man att det legat tre mindre torp nere vid ån. Här växer några stora kraftiga ekar, stamdiameter ca 1m och en lika kraftig lönn.

Norr om banvallen ligger en damm anlagd inom Kävlingeåprojektet. I anslutning till dammen finns alsumpskog samt en nyplanterad lövskog.

Örtofta slott ligger i närheten. Slottsbyggnaden uppvisar en blandning mellan gamla skånska stildrag och fransk renässansstil, som är typisk för arkitekten Ferdinand Meldahl, efter vars ritningar en stor ombyggnad av borgen skedde 1857-61. Till sina äldsta delar härrör byggnaden från slutet av 1400-talet. En restaurering har även företagits 1728. Intill slottet ligger Örtofta kyrka samt Örtofta skans. Man trodde tidigare att kullen var resterna av en skans, men detta har avfärdats och man menar nu att det är en gravhög.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Om hävd av strandängarna kom till stånd skulle områdets naturvärden öka och landskapsbilden förskönas. Naturvärden skulle också öka om granskogen ersätts med lövträd när den är avverkningsmogen. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

Ovan: Den gamla stenbron (1700-tal). Nedan: Örtofta slott.

205 Våtmarker väster om Viderup

Area: 15 ha

Naturvärde: Klass
III

Förordnande:
Saknas

Naturvärdesbedömning

Meandrande å. Rikt fågelliv. Fuktängar. Damm. Grönstråk. Området är av nationellt intresse för kulturmiljövård och lokalt intresse för naturvård.

- Ingår i Våtmarksinventeringen för länet (1994), klass 2.
- Hela området ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela ådalen med.
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" finns Kävlingeån med som ett viktigt stråk för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).
- Ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K45).

Beskrivning

Kävlingeån visar här ett kraftigt meandrande förlopp. Någon gång under 1900-talet har man grävt ur ån så att en av slingorna har klippts av. Slingan finns dock fortfarande kvar och vattnet kan rinna både här och i den nya kanalen.

De slåttermarker som i början av 1900-talet låg längs med ån har, efter att under flera år brukats som betesmarker, nu fått stå och växa igen under ett flertal år. De domineras av framför allt vass och andra stora gräs. Nere vid ån växer alar och buskage av olika videarter. En bevattningsdamm har anlagts strax intill ån.

I anknäring till våtmarkerna ligger Hviderups slott. Det uppfördes omkring år 1620. Långa alléer och ett större parkområde kring själva huvudanläggningen understryker områdets prägel av slottslandskap. Efter att ha skadats allvarligt efter en brand på 1920-talet återuppfördes slottet och anläggningen återfick då sin ursprungliga borgkaraktär efter att ha genomgått omfattande ombyggnader under 1700- och 1800-talen. Ekonomibygnaderna är i tegel och gråsten och härrör från 1800-talet. Viktiga i miljön är också bostadshusen i tegel byggda i slutet av 1800-talet och smedjan som ligger längs vägen till Gårdstånga.

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Om vassvegetationen gynnas vidmakthålls en refug för åkerlandskapets fåglar och andra djur. Kävlingeån är ett viktigt stråk i landskapet som kan utnyttjas av både växter, djur och människor. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

206 Våtmarker öster om Viderup

Mitten: Kaveldun

Nedan: Kabbeleka

Area: 32 ha

Naturvärde: Klass III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Ädellövskog. Igenvuxen våtmark. Meandrande å. Rikt fågelliv. Nyanlagda dammar/våtmarker. Kulturmiljö. Grönstråk. Området är av nationellt intresse för kulturmiljövård samt regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Ingår i Våtmarksinventeringen för länet (1994), klass 2.
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela ådalen med.
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" finns Kävlingeån med som ett viktigt stråk för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).
- Ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).
- Ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K45).

Beskrivning

Öster om Viderup slott ligger ett större våtmarksområde som framför allt är en tillgång för vilda fåglar och djur. Förutom våtmarkerna finns också mindre skogspartier.

Längst i norr och strax intill Viderup slottet finns en ädellövskog. Det dominerande trädslaget är bok men här växer också alm, ask och lind. Området har spår av att en gång ha varit en förlängning av slottsparken, t.ex. finns det en stenbänk och en anlagd promenadslänga. Några av träderna är relativt grova och intressanta för insekter, lavar och mossor. Närmast ån låg i början av 1900-talet en äng. Den är nu helt igenväxt av buskar och träd, främst al och videarter.

Söder härom finns kärrängar som domineras av vass, kaveldun, al och videarter. På några ställen finns öppet vatten. Området är en viktig biotop för fåglar, groddjur och insekter.

Längst i söder, väster om motorvägen, ligger en våtmark och öster om motorvägen en damm. Båda är anlagda inom Kävlingeprojektet. Våtmarkerna i väster utgörs av en slingrande bäck med små dammar strax intill. Dammen i öster anlades tidigare, och utgörs av en damm med grunda partier och flacka slänter. Vid en inventering år 2004 uppehöll sig omkring 25 fågelarter här, varav 11 häckade. Bland häckande arter kan nämnas fisktärna och den rödlistade arten mindre strandpipare. Dammen är också populär för skridskoåkning under kalla vintrar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt hävd är en förutsättning för att betesmarkernas naturvärden och dammens funktion skall bevaras. Gödsel inte marken gynnas en artrik flora. Önskvärt är att vattenspegeln i kärrängarna bibehålls. Området bör göras mer tillgängligt. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

207 Rödabäcks dalgång

Area: 10,8 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande:

Saknas

Naturvärdesbedömning

Markerad dalgång. Gräsmark med lång kontinuitet. Lövskog. Rikt fågelliv. Betesmark. Grönstråk. Området är av lokalt intresse för naturvård och regionalt intresse för kulturminnesvård.

- Ett delområde ingår i länets Ängs- och hagmarksinventering (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).
- Ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K45).

Beskrivning

Rödabäck rinner fram i en markerad och till stora delar relativt djup dalgång ute på slätten. I dalgången har bäcken kvar sitt naturliga förlopp medan övriga delar av den är rätade. Utloppet i Kävlingeån rätades en extra gång när motorvägen från Gärdstånga mot Lund byggdes. Inom Kävlingeåprojektet har denna sträcka nu återfått en mer naturlig sträckning, samtidigt som strandzonen har flackats ut. I både bäcken och den nya dammen/våtmarken har det under år 2005 konstaterats att öringen har lekt.

På dalgångens branta slänter växer huvudsakligen alm och sykomorlön, på några ställen med inslag av björk och fläder. Flera av almarna är döda och står som grå skulpturer. På norra sidan är trädskiktet tätare och fältskiktet därmed glesare. Vanliga arter i hela dalgången är blekbalsamin och nässlor.

Bäcken omges av fuktiga marker där al dominerar i trädskiktet. I fältskiktet hittar man t.ex. äkta förgätmigej, vattenmynta, kåltistel, igelknopp och älgört. Längre österut övergår området till att domineras av buskar, framför allt slån och videarter.

Innan bäcken rinner under vägen mot Örtofta omges den av betesmarker. Betesmarken har en trivial flora, men ger en tilltalande landskapsbild. Större delen av dalgången har tidigare använts som betesmark.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Det är viktigt att betet fortsätter för att naturvärdena skall bevaras. Om ytterligare område röjdes för att därefter betas skulle värde öka. Fortsatt fri utveckling av skogspartierna i sluttningarna gynnar biologisk mångfald. Om skyddszoner fanns på den åkermark som omger dalgången skulle det innebära att näringsläckage ner i dalgången minskade.

208 Kävlingeåns dalgång mellan Gårdstånga och Flyinge

Area: 83 ha

Naturvärde:

Klass I

Förordnande:

Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmarker med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Avgrävda meanderslingor. Damm. Strandängar. Vålhävdad. Lokal för rastande fåglar. Grönstråk. Område är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Hela Kävlingeåns dalgång ingår i länets Naturvårdsprogram (1996), klass 1. Betesmarker vid Gårdstånga kyrka nämns speciellt, klass 3.
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns hela ådalen med.
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" finns Kävlingeån med som ett viktigt stråk för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).
- Åtta delområden ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).
- Ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K45).

Beskrivning

Mellan Gårdstånga och Flyinge omges Kävlingeån huvudsakligen av betesmarker, endast mellan Gårdstånga kyrka och Uddenäs går åkermarken ner till ån. I början av 1900-talet utgjordes hela området av blöta kärrängar.

Betesmarkerna varierar i fuktighet från friska till fuktiga/våta. På några ställen kan man se rester av avgrävda meanderslingor, delvis igenfyllda, efter att ån rätats. Vid flera av de forna meanderslingorna växer täta ridåer av främst alar och här och var står enstaka solitära träd. En av de avgrävda slingorna har restaurerats genom Kävlingeåprojektet och står nu åter i kontakt med åvattnet.

Spår av 1940-talets stora rensning och rätning av Kävlingeån syns i landskapet som stora gräsbevuxna vallar av rensmassor. Slitage från betande djur, vind och vatten har skapat mindre sandblottor i delar av vallarna, vilket gynnar insekter och fåglar.

Övervägande delen av betesmarkerna hävdas. Vegetationen är mestadels trivial med arter som hundäxing, maskros, vitklöver, höstfibbla och smörblomma på frisk mark. På fuktigare marker växer bland annat tuvtåtel, vecketåg, älgört och skräppor. På några platser finns dock inslag av en artrikare flora. Generellt kan sägas att betesmarkerna på åns södra sida är blötare än på norra sidan. Har man tur kan man få se stork spatsera omkring på nyplöjda åkrar eller betade strandängar. I åkantspartier som inte betas växer bland annat bladvass, igelknopp, rosendunört, bredkaveldun och Salixarter.

I anslutning till området ligger Gårdstånga gamla by med bland annat kyrkan, prästgården och skolan. Gårdstånga kyrka uppfördes under 1100 - 1200-talet. Byggnaden har under tidernas lopp genomgått flera förändringar bland annat byggdes tornet på 1600-talet. Stor betydelse för förändringarna på 1600-talet hade Anna Brahe, från Hviderup slott, som bidrog med stor generositet till kostnaden. Inne i kyrkan finns värdefulla och konstnärliga träskulpturer från 1600-talet, vilka gjort kyrkan känd även utanför landets gränser altare, predikstol med portal och dopfont.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

En fortsatt hävd på betesmarkerna längs ån är en förutsättning för bevarandet av områdets naturvärden. Gödslas inte betesmarkerna ökar möjligheterna för en artrik flora att utvecklas. Om det finns skyddszoner mot ån på åkrarna minskar näringsläckaget till ån. Möjligheterna att gå och/eller rida längs ån bör undersökas. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

Storken är nu åter en relativt vanlig syn i det skånska landskapet, tack vare Storkprojektet. Detta projekt startade i Sverige i slutet av 1970-talet. Det första hägnet i Skåne invigdes 1989. Totalt ingår cirka 200 storkar i projektet, varav 50 lever i frihet.

Mellanbygden

Mellanbygden breder ut sig i östra delarna av kommunen. Landskapet är svagt kuperat och omväxlande med åkermark, betesmark, och skogsdungar. Skogsmarken utgörs av ädellövskog av rik ängstyp. Granskog finns planterad på ett flertal ställen. På grund av kraftig utdikning är våtmarker mycket sällsynta. Stengärdesgårdar och vegetationsridåer skapar ett varierat landskapsrum. Nere vid Kävlingeån där marken är sandig och torr eller ibland fuktig är inslaget av betesmarker stort.

Darrgräs

300 Fäladsmark vid Västra Strö

Area: 5,6 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Artrikt. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Delar svagt hävdade. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).

Beskrivning

Betesmarken är en rest av en större sammanhängande fäladsmark som en gång bredde ut sig i de nordvästra delarna av kommunen och in i Svalövs kommun. Centrala delar av kvarvarande rest har dock varit uppodlade i början av 1900-talet.

Marken i området varierar i fuktighet, ett dike löper tvärs genom dess norra del. I de delar som inte varit åker finns en artrik flora med arter som indikerar att de inte gödslats. Marken är mycket tvig och stenig. Man hittar t.ex. darrgräs, knägräs, jordtistel, busktörne, ljung och brudbröd. De centrala delar som varit åker är stenröjda, marken har gödslats och floran är därmed mindre artrik.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för bevarandet av områdets naturvärden. Om betestrycket ökade eller om betesmarken putsades skulle utbredningen av busktörne minska vilket skulle öka området värden. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

301 Våtmarker och mosse vid Selarp

Area: 41 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande:
Saknas

Naturvärdesbedömning

Ovanlig naturtyp. Mossen är starkt påverkad av torvtäkt. Vålhävdade och ohävdade betesmarker. Rikt fågelliv. Nyanlagd damm/våtmark. Grönstråk. Området är av lokalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Mossen ingår i länets våtmarksinventering, klass 3 (1994).
- Sumpskogen är inventerad av Skogstyrelsen.

Beskrivning

Området utgörs av en nyanlagd våtmark samt en gammal mosse med omgivande betesmarker. Mossen vid Selarp ingick på 1800-talet i ett större våtmarksområde som bredde ut sig mellan Selarp, Boarp och Stabbarp. Ett antal mindre bäckar sammanstrålade här och fortsatte sedan söderöver till Långgropen. Bäckarna har rätats ut och kulverterats och största delen av våtmarksområdet har dränerats och odlats upp. Det som idag återstår av våtmarksområdet är mossen. Den bär tydliga spår efter torvbrytning vilket ses som långsträckta svackor. Mossen har vuxit igen och är idag en sumpskog, dominerad av björk. Björken växer huvudsakligen på höjdryggarna mellan svackorna. Här finns också enstaka ekar. I buskskiktet finns arter som brakved, rönn och olika videarter. Fältskiktet domineras av rörflen och ormbunkar. Området är i första hand en tillgång för djur och fåglar.

Betesmarken väster om sumpskogen utgjordes av mossemark i början av 1900-talet, men odlades först upp för att därefter övergå till betesmark (som nu inte hävdas). Det samma gäller betesmarken öster om sumpskogen. Floran på de båda markerna är artfattig och trivial.

Nordväst om mossen ligger en damm omgiven av betade fukt- och friskängar. Dammen är anlagda inom ett kommunalt våtmarksprojekt under åren 1999 – 2003. Genom dammen har ett rikare fågelliv skapats på platsen.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt bete är en förutsättning för bevarandet av områdets naturvärden. Om betet återupptas på områden som tidigare betats kommer naturvärdena att öka. Fortsatt bete är också viktigt för att hindra igenväxning av dammen. Möjligheterna för ett promenadstråk och fågeltorn bör undersökas. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

302 Diabashällar vid Hjortsås

Area: 3,7 ha

Naturvärde: II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Diabashällarna vid Hjortsås är framförallt avsatta för sitt geologiska intresse. Grönstråk.

- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området som ett utvecklingsstråk (2004).

Beskrivning

Strax öster om väg 113 vid Hjortsås finns en öppen betesmark. Jordtäcket är på sina ställen tunt och på två ställen går berget i dagen. Berget utgörs av diabas. På hällarna finns isräfflor som visar hur inlandsisen rört sig under den senaste nedisningen.

Betesmarken är välhävdad, men har tidigare brukats som åkermark och är tydligt gödslad, vilket innebär att florans är trivial. I områdets sydöstra kant löper en stengärdesgård. I gårdesgården växer ett flertal buskar och träd och bildar en avgränsande ridå.

Från betesmarken har man milsvid utsikt österöver.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Betet bör fortsätta.

Diabashäll med isräfflor

Gul fetknopp

303 Hagmarker vid Ljusekullen

Area: 30 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark och trädbärande mark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Ädellövskog. Vålhävdad. Gödselpåverkat. Naturligt vattendrag. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård och lokalt intresse för friluftsliv.

- Ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 3 (1996).
- Ett delområde finns med i länets Ängs- och betsmarkinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett stråk viktigt för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

Vid Ljusekullen är landskapet småbrutet och varierat. Här finns både betade gräsmarker, åkrar och trädbärande marker med lång kontinuitet. Genom området rinner Tjuvakroksbäcken. Bäckens meandrar kraftigt. På flera ställen är skifferberggrunden blottad.

Bäcken omges närmast av fuktiga marker som här och var vidgar sig och blir mer kärrika. I kärripartierna, hittar man arter som vecketåg, tuvtåtel, kärrikräken, ängsvädd, smörblomma och älgört. Nere i kanten av bäckfåran växer vattenmynta, mannagräs och jättegröe. Längs bäcken står en ridå av flerstammiga alar.

I bäckdalgångens branter övergår vegetationen till friskäng. Områden med friskäng har huvudsakligen varit åkermark tidigare och framträdande arter är hundäxing, maskrosor, kamäxing, hundkäx och skräppor. På några ställen finns också inslag av torrängsflora, där arter som liten blåkllocka, jordtistel, gulmåra, rödklint och gråfibblor kan noteras.

Söder om Ljusekullens gård tar ett ädellövskogsområde vid. Här dominerar bok med inslag av ek. Fältskiktet är glest med arter som lundslok, liljekonvalj, ekorrhör, blekbalsamin, majbräken och stor häxört. I öppnare partier av skogsområdet, där marken är våtare, dominerar ask. Där finns också bok, rönn, björk, gran och ett rikt buskskiktet. Fältskiktet är artrikt i dessa delar med arter som lungört, häslebrodd, lundarv, lundbräken, gulplister, harsyra, getrams, grönvit nattviol, långsvingel, hallon och springkorn.

Mellan bäcken och skogen finns ett mindre område med naturlig och artrik vegetation som inte varit utsatt för gödselpåverkan. Man finner här bland annat prästkrage, gökärt, liten blåkllocka, gråfibbla, knägräs, stagg och svinrot. Enstaka träd som ek, björk och apel står vid bäckens kant.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

304 Hagmarker vid Kärrestorp

Area: 10,1 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark och trädbärande mark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Relativt artrikt. Enstaka grova träd. Odlingsrösen. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv

- En nyckelbiotop i området är inventerad av Skogsstyrelsen (2001)
- Tre delområden finns med i länets Ängs- och betsmarkinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett stråk viktigt för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

Området utgörs av tuviga och steniga betesmarker i ett kuperat odlings och beteslandskap samt ett mindre lövskogsområde i sydost. Delar av skogsområdet är nyckelbiotop. Hagmarkerna hyser enstaka lövträd och rikligt med buskar.

Hagmarkerna är rester från ett äldre lövträdsomgärdat landskap som vid 1800-talets mitt fanns mellan Ljusekullen och Kärrestorp. Häradskartan från tidigt 1900-tal visar också många små stigar/vägar som genomkorsar området. En av dessa gick från gården Ljusekullen till Kärrestorps by och delar av denna finns kvar som gårdsväg.

Den västra hagmarken har dels torra, dels fuktiga partier och är relativt stenig. I torrare delar är floran relativt artrik. Arter som rödven, svartkämpar, röllika, höstfibbla, gråfibbla, brunört, vanlig johannesört, gulmåra, teveronika, gökärt och ärenpris förekommer, liksom mer triviala som vitklöver, vanlig smörblomma och åkertistel. I fuktigare delar dominerar vecketåg och tuvtåtel. Träd och buskar finns spridda över området.

Den östra hagmarken har ett större trädinslag än den förra. Bland träd och buskar märks bok, björk, slån, hagtorn och hassel. Marken är här torrare och mer stenbunden. Flera äldre odlingsrösen kan ses, vilket tyder på att marken varit odlad förr. Hävden är god och gödselpåverkan svag. Rödven dominerar. Andra arter är exempelvis knägräs, stenmåra, gökärt, starr, ängssyra och höstfibbla.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödglas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

305 Gyabjär

Area: 63,2 ha

Naturvärde: II

Förordnande:

Saknas

Naturvärdesbedömning

Lång kontinuitet som trädbärande mark. Variation av skogstyper. Artrik flora. Flertal grova träd. Tätortsnära naturområde. Geologiskt intressant. Fornlämningar. Strövstigar. Området är av regionalt intresse för friluftsliv och naturvård.

- En sumpskog är inventerad av Skogsstyrelsen.
- Ingår i Skyddsvärda trädmiljöer i Skåne (2000).
- Ingår i Närmare till naturen i Skåne (2003) som ett tätortsnära område som bör skyddas avseende natur- och friluftsintrussen.
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett större område som är viktigt för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).

Beskrivning

Gyabjär är ett större sammanhängande skogsområde i utkanten av Stehag. En diabasgång skär genom skogsområdet från nordväst till sydost och området är mycket kuperat. Längst i söder dominerar den branta "Gyatoppen" som även är ett vattenmagasin. I skogsområdet finns strövstigar och motionslingor som används flitigt av de närboende. I Gyabjärs sydvästra delar finns ett fornlämningsområde kallat "Guldkullen" med gravfält från järnåldern, dommarringar och fornåkrar.

Gyabjär är uppkallat efter trollkvinnan och jätten Gya, som enligt sägnen bott i berget. Hon styrde över människorna i trakten. Hennes man, jätten Thule, bodde i Thulebacken (Skytteskogen) söder om Stehag.

Området har lång kontinuitet som trädbärande mark och även under 1800- och 1900-talen dominerade lövskogen.

Den största delen av skogen utgörs av lövskog, både ädellövskogar och fuktlövskogar. I de nordvästra och centrala delarna finns även granskog. I området bedrivs ett aktivt skogsbruk.

I de norra och de sydvästra delarna finns de största ädellövskogsområdena. Här dominerar bok, avenbok, ask och ibland även alm och ek. Många av träden är upp till 40 cm i diameter eller mer. Ädellövskogarna är artrika och här växer exempelvis vitsippor, gulplister, ramlök, myskmadra, liljekonvalj, skogsbingel, majbräken, sydlundarv, lundslok och hässlebrodd.

På Gyabjär finns också flera artrika och busktäta fuktlövskogar. Här finns både mindre vanliga arter som nattviol, Jungfru Marie nycklar, myskmadra, långssvingel och mer vanliga arter som kärrfibbla, springkorn, skogsstarr, humleblomster, gulplister, skogsskräppa, tuvåtel, älggräs, hässlebrodd, rörfen, springkorn, kåltistel samt olika ormbunks- och starrarter.

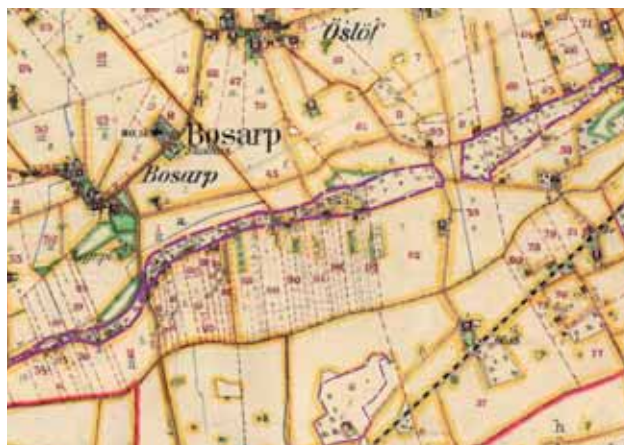

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

En av markägarna i området har avsatt 5% av skogen för naturvård. Om fler gör så eller genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal. För att säkerställa områden för friluftsliv bör området säkerställas genom reservatsbildning.

306 Bosarps jär

Area: 23 ha

Naturvärde: Klass I

Förordnande:

Naturreservat (1963)

Naturvärdesbedömning

Ädellövskog. Trädbärande hagmark. Variation av naturtyper. Artrik flora. Flertal grova träd. Lite död ved. Karakteristiskt inslag i landskapsbilden. Geologiskt intressant. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 1 (1996).
- Tre delobjekt ingår i länets Ängs- och betesmarkinventering (2004).
- Ingår i Riksintresse för naturvård (N54).
- Ingår i Skyddsvärda trädmiljöer i Skåne (2000).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett större område som är viktigt för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).
- Området beskrivs i Skånes flora - vegetation och utflyktsmål (2003).

Beskrivning

Bosarps jär består av en ryggformad isälvsavlagring (rullstensås) skapad av inlandsisens smältvattenströmmar. Den har en mycket karaktäristisk form med sin spetsiga rygg och ligger starkt markerad i landskapet. Länsväg nummer 113 och vägen mellan Öslöv och Hemmingsberga delar Bosarps jär i tre delar. Åsen är förskonad från större ingrepp då gruset är starkt uppblandat med lera.

Under 1800-talets senare hälft var markerna på åsen öppnare och ingick i ett större ängskomplex mellan Pingmöllan och Hemmingsberga. Norr och söder om Bosarps jär är markerna uppodlade och har så varit från tidigt 1900-tal.

Åsen är idag till stora delar ädellövskogsklädd, vilket accentuerar dess form ytterligare. Skogen utgörs huvudsakligen av bokskog. I centrala och västra delar finns betade hagmarker. Här finns stora grova ekar och bokar men också andra träd som exempelvis björk, lind och lönn. Hassel i knippen förekommer fläckvis. I fåltskiktet hittar man bland annat blåsippa, svalört, höstfibbla, ängssyra, teveronika, gullris och gökärt.

Vid vägen mot Hemmingsberga finns en iordningställd rastplats. Från rastplatsen kan man ta sig upp på åsen längs en trappa. Vid Lyrans dal finns en gammal dansbana (förfallen).

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

En uppföljning av gällande skötselplan bör genomföras.

307 Ullstorps fälad

Area: 7,3 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark och trädbärande mark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Artrik flora. Enstaka grova träd (ett evighetsmärkt). Odlingssänen. Området är av nationellt intresse för naturvård.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N54).
- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 2.
- Området är ett delområde i länets Ångs- och betesinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i större område och stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

En betesmark med lång hävdkontinuitet. Inom området finns en viss variation av naturtyper beroende på variation av markfuktigheten. På häradskartan är området markerat som skogsmark. I början av 1900-talet liksom tidigare användes skogen ofta som betesmark. Än idag betas den, nu av får. Sydvästra delen utgörs av en ekhage. Ekarna är relativt stora med en stamdiameter omkring 50 cm.

I nordväst och söder samt längst i öster är området relativt öppet med enstaka solitära träd och buskar. Här växer främst ek, björk och fågelbär samt en- och hagtornsbuskar. En av ekarna är märkt som evighetsträd av Naturskyddsföreningen. Marken är stenig och tuvig. Fältskiktet är artrikt med en flora som tyder på att området inte gödslats. Här kan arter som bland annat rödven, stagg, dagglåpa, blodrot, gråfibbla och ängsvädd hittas.

De centrala delarna är dominerade av ganska tätt stående, relativt unga björkar. Björkarna är förmodligen planterade, och röjningar har utförts på senare tid. Fortfarande står dock björkarna ganska tätt. Ett antal kraftigare ekar, aspar och alar finns också spridda i området.

Väster om området rinner Blekebäcken som redan i mitten av 1800-talet var rätad sista delen innan den rinner ut i Långgropen.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara områdets naturvärden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation. I omgivningen finns flera artrika gräsmarker, vilket skapar förutsättningar för livskraftiga bestånd av förekommande arter. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

308 Kulturlandskap kring Hemmingsberga

Älgört och Brudbröd

Area; Naturvärde: I, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Odlingslandskap. Gräsmark och trädbärande mark med lång kontinuitet. Artrikt – mycket artrikt. Variation av naturtyper. Enstaka grova träd. Prioriterade naturtyper. Området är av nationellt intresse för naturvård och regionalt intresse för friluftsliv.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N54)
- Området ingår i länets Våtmarksinventering (1994), klass 2.
- Två sumpskogsobjekt finns i området, Skogsstyrelsen (2001).
- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Sex delområden finns med i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett större område och stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Ett kuperat, småskaligt odlingslandskap sydväst om Stehag där mindre åkrar och betesmarker dominerar landskapet. Här finns enstaka gårdar och torp. Centralt i området finns en ädellövskogsklädd höjdrygg. Inom området finns flera stengärdesgårdar. Hävden på betesmarkerna är varierande.

Sydväst om Hemmingsberga gård ligger en till största delen välhävdad hagmark (3,2 ha). Området har brukats som betesmark under lång tid. Tidigare gränsade betesmarken till en äng, men den har odlats upp under 1900-talet och utgörs idag av åker. På betesmarken står enstaka ekar som är relativt grova och i sydöstra kanten står flera större träd, bland annat ek, björk och rönn. Redan under 1900-talets början var detta trädklädd betesmark. Floran på denna torrare mark bär spår av att ha gödslats och är inte så artrik. Det förekommer dock en del arter som är typiska på ogödslade betesmarker. I nordväst är marken fuktig, det växer bland annat älgört och veketåg och i kanten står alar. Här betar inte djuren så hårt.

Väster om Hemmingsberga gård ligger en kuperad ekhage (6,9 ha). I sänkorna slingrar sig ett fuktområde fram. Den fuktiga marken betas dåligt av djuren vilket innebär att det håller på att växa igen med al. Fältskiktet domineras av tuvtåtel, veketåg, älgört och rosendunört. Den omgivande torrare marken har karaktär av ekhage. Här står flera större solitära ekar. Även stora björkar förekommer. Mellan träden finns enstaka enar och rosenbuskage. Marken är något stenig och tuvig. Fältskiktet är gräsrikt och örtfattigt, möjligen är det påverkat av gödsling. Man hittar rödven, grusstarr, teveronika, gråfibbla, revfibbla och rölleka. Hagen omges på tre sidor av stengärdesgårdar, mot vägen finns ett vanligt staket. I stengärderna växer buskar och träd, speciellt rikligt är det i stengärdet mot öster.

Norr om den skogklädda höjdryggen, Himmelsbacke, ligger ännu en betesmark (2,6 ha). Betesmarken har varierande markfuktighet. En mindre bäck rinner i områdets

västra kant, den mynnar efter att ha runnit under järnvägen i den gren av Saxån som kallas Långgropen. Torrare delar av området är steniga och tuviga. Här växer enstaka björkar, rönnar och enar. På ett par ställen breder slånbuskage ut sig. I fältskiktet kan man se arter som rödven, rödsvingel, rölleka och ängssyra. Vid tuvor och stenar finner man även stagg, liten blåklocka, ljung och gråfibbla. De fuktigare områdena mot bäcken domineras av älgört och tuvåtel. Här växer också en del alar och bitvis dominerar de helt. I kanten mellan den torrare och den fuktiga marken löper en jordvall. Betestrycket är svagt, speciellt inom fuktigare delar.

Längst i öster ligger en betesmark med varierande topografi där kärrområden växlar med torrare mark (11,6 ha). En bäck rinner genom området österut mot Stehag. Både inom och i kanterna av området finns stenmurar.

Större delen av området har historiskt brukats som ängs- och betesmarker. Häradskartan från år 1912 visar tre mindre stycken längs järnvägen som brukades som åkermark. Den fuktiga delen centralt i området brukades då som ängsmark, övrigt var betesmark och betad skog. I dag hävdas fortfarande större delen av området som betesmark men hävden är svag i de fuktiga delarna, som håller på att växa igen. I fuktiga, öppnare områden finns arter som älgört, vecketåg, kärrtistel, gökblomster, kärrsälting, gåsört, hirsstarr. och unga alskott.

På något torrare mark är beteshävden ganska god. Här finns enstaka grova askar samt nypon-, slån-, och enbuskar. Fältskiktet är relativt artrikt och indikerar att området betats länge. Arter som stagg, knägräs, ljung, jordtistel, backtimjan, gökärt, liten blåklocka och brudbröd kan hittas i dessa steniga, tuviga marker.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Gynnas äldre/grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Lämnas död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. Områdets värden bör upprätthållas genom bildande av naturreservat, samt stöd och avtal.

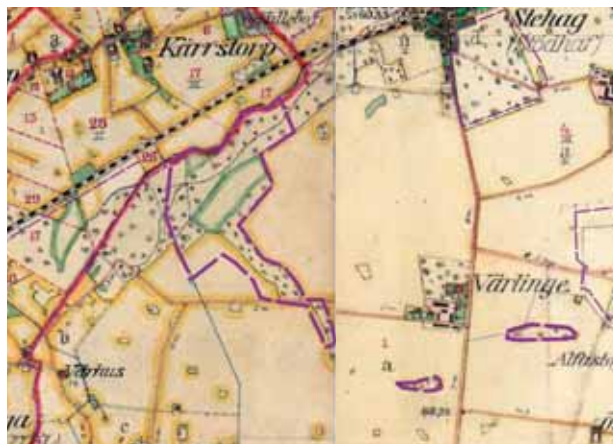

Liten blåklocka

309 Hagmarker vid Värlinge

Area: 30,2 ha

Naturvärde: Klass I

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark och trädbärande mark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Flertal grova träd. Relativt mycket död ved. Betad skog. Hotad art. Ryggformad isälvsavlagring. Mindre vattendrag. Odlingsrösen. Stengärdesgård. Vacker landskapsbild. Grönstråk. Området är av nationellt intresse för naturvård och av regionalt intresse för kulturmiljövård.

- Ingår i riksintresse för naturvård (N54)
- Ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- En nyckelbiotop i området är inventerad av Skogsstyrelsen (2001).
- Tre skogsobjekt med naturvärden är inventerade av Skogsstyrelsen (2001).
- Ett delområde finns med i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i större område och stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

Området kring Värlinge gård är ett svagt kuperat landskap med uppstickande höjdryggar och stora åkerholmar. I väster finns skogs- och betesmarker. Höjdryggarna har samma ursprung (isälvsavlagring med ryggform) som Bosarps jär.

Hagmarken vid Värlinge var i början av 1900-talet sammanhängande med gräsmarker norröver (Kulturlandskap kring Hemmingsberga). Idag separeras de av en planterad granskog. I brynet av granskogen står enstaka stora ekar och aspar. Kring dem kan man hitta den sällsynta humlesugan. Ett naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen reglerar skötseln.

Höjdryggen genom området sträcker sig i nordväst-sydöstlig riktning. Den är ädellövskogsbeklädd, där ek dominerar. Enstaka ekar har en stamdiameter på cirka 1 m. Här finns också bok och björk. Buskskiktet är rikligt med bland annat hassel i stora knippen, hagtorn och fläder. I fåltskiktet hittar man gulplister, lundslok, lundstjärnblomma och skogsbingel. Här finns relativt gott om död ved, framför allt som större och mindre grenar. De spärrgreniga ekarna har döda grenar längst ner på grund av för litet ljusinsläpp. Området har tidigare betats men betet har sedan lång tid tillbaka upphört.

Nordöst om höjdryggen finns en ganska brant norrslutning. I slänten växer stora grova ädellövträd, främst ek, bok och avenbok. Slänten ingår i en beteshage. Mellan skogen i slänten och den öppna marken löper en stengärdesgård som tyder på att marken varit fredad från betade djur.

Nedanför norrslutningen planar betesmarken ut mot en bäck i gränsen mot granskogen. Kring bäcken är marken fuktig. Floran är artfattig och gödselpåverkad

men smalbladiga gräs, tuvtåtel, veketåg och smörblommor dominerar. I torrare delar växer arter som rödven, rödsvingel, kamäxing, rölleka och höstfibbla.

Nere vid bäcken finns också ett område med enstaka spärrgreniga ekar, hasselbuketter och odlingsrösen. Området är nyckelbiotop. En snårig ungskog av al, björk och gran tar dock över allt mer.

På närbelägna åkerholmar växer framför allt ek men också andra lövträd och buskskiktet är rikligt. De har tidigare betats men det är länge sedan betet upphörde.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Kontrasten mellan betad och inte betad skog bör kvarstå. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Granskogen bör på sikt omföras till lövskog. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

Hagtorn

Fläder

310 Skytteskogen, Stehag

Skytteskogen

Area: 11,5 ha

Naturvärde: Klass III

Förordnande: Saknas

Hallon

Naturvärdesbedömning

Tätortsnära. Variation av naturtyper. Enstaka grova träd. Rikt fågelliv. Mindre vattendrag. Grönstråk. Området är av lokalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- I ”Strategi för en grön struktur i Skåne” ingår området i ett stråk viktigt för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).

Beskrivning

Ett tätortsnära, promenadvänligt, lövskogsbevuxet och kuperat skogsområde söder om Stehag. Området har lång kontinuitet som trädbärande mark.

Enligt sägnen, bodde trolljätten Thule i Tulebacken i Skytteskogen. En underjordisk gång skulle finnas till Gyabjär där hans hustru Gya bodde. En diabasgång går i sydostlig riktning från Gyabjär ned till Tulebacken och vidare, kanske kan detta vara sägnens underjordiska gång.

Skytteskogen består dels av täta partier där en ny trädgeneration är på väg upp, dels äldre ädellövs-skogsområden med lundkaraktär. Området hyser ett flertal större, grova bokar, askar och almar och död ved, vilket skapar livsmiljöer för bl.a. insekter och fåglar. Busk- och ungträdskiktet är rikt utvecklat.

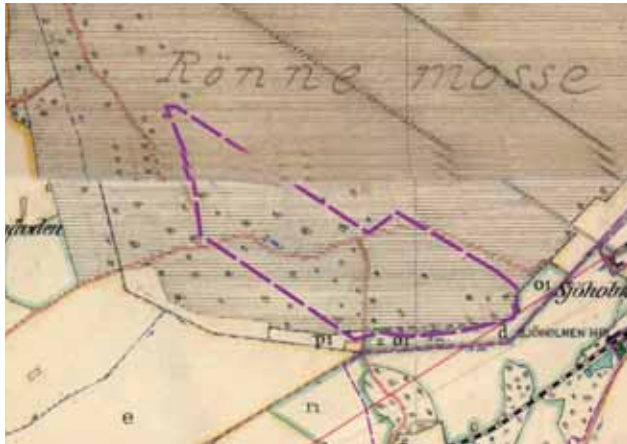
Fältskiktet är mestadels sparsamt och utgörs av triviala arter som skogsbingel, hallon och mycket små trädplantor. I de sydvästra delarna dominerar sykomorlönn den nya uppväxande trädgenerationen.

I öster avlöses skogen av en dalgång med öppen betesmark, innan åkern tar vid. Enstaka träd och buskar finns. I botten på dalgången rinner en liten bäck. Området är välhävdad.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara den öppna betesmarkens värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

311 Del av Rönneholms mosse

Area: 45,6 ha

Naturvärde: III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Ovanlig naturtyp. Fågelrikt. Öppet vatten. Sumpskog. Relativt artrik flora. Området är av nationellt intresse för kulturmiljön och lokalt intresse för naturvård.

- Området ingår i länets Våtmarkinventering (1994), klass 4.
- Området ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K37).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området som ett stråk som är viktigt för biologisk mångfald (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).

Beskrivning

En del av Rönneholms mosse där täktverksamheten avslutats. Här finns en större damm som utgörs av en gammal torvgrav. Dammen har ett rikt fågelliv. Man ser spår av att brytning skett i strängar. Denna del är bevuxen med björkskog. Skogen har olika ålder och täthet i olika delar, eftersom områdena lämnats att växa igen vid olika tider. I fältskiktet finns blåtåtel, revlumner, lingon, ljung och klockkljung. Närmast dammen är marken mycket blöt och här hittar man ängsull, kråklöver, vattenklöver och kärrsilja. På tuvor av olika vitmossor växer tranbär.

Rönneholms mosses historia kan sägas börja vid den senaste istidens avsmältning, för cirka 14 000 år sedan, då smältvatten från den försvinnande isen samlades i Ringsjöbassängen. Detta vattenområde utgjorde ett långt större område än vår nuvarande Ringsjö och vattenståndet var flera meter högre. Under de årtusenden som senare följde förändrades både klimat och vattenstånd i omgångar, först till varmare och torrare med mer igenväxning, sedan till blötare med stigande vattennivåer och översvämning vilket ledde till försumpning av vegetationen, vitmossetillväxt och torvbildning. Den grunda delen av den forntida stora sjön växte så småningom igen och förvandlades först till kärr och sen till torvmosse med riklig växt av vitmossa. Under yngre stenåldern var mossytan torr och trädvegetation etablerades. I början av järnåldern, cirka 500 år före Kristus, blev återigen nederbörden rikligare, träden försvann och vitmossan tog över.

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Sköts dammen och hindras från igenväxning gynnas den biologiska mångfalden. Möjligheter att anordna ett fågeltorn på lämplig plats bör undersökas. Områdets värden bör upprätthållas med stöd.

312 Hagmarker vid Rönneholms mosse

Area: 74,6 ha

Naturvärde: II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmarker med lång kontinuitet. Vålövdat. Variation av naturtyper. Relativt artrik flora. Rödlistade arter. Relativt mycket död ved. Flertal grova träd. Vacker landskapsbild. Rikt fågelliv. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för kulturvården och lokalt intresse för naturvården.

- Tre skogsobjekt med naturvärde i området är inventerade i skogsstyrelsen (2001)
- Området ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K37).
- Tre delområden finns med i länets Ängs- och betsmarkinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett stråk viktigt för biologisk mångfald (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).

Beskrivning

Ett stort sammanhängande område med fuktiga till våta gräsmarker söder om Rönneholms mosse. Södra stambanan delar området i två delar. Området har för länge sedan, liksom Rönneholms mosse, varit del av en större fornsjö.

Enligt häradskartan från år 1912 utgjordes övervägande delen av området av ängs- och betesmarker och mindre skogsdungar.

Betesdjur håller den norra halvan öppen. Dessa våta gräsmarker hyser mest vanligt förekommande arter som till exempel vecketåg, revsmörblomma och olika starrarter. Den övervägande delen av området söder om järnvägen är bete på åkermark.

I området finns ett flertal mindre ädellövträdsdungar. En av dem är Bjälköbacke, en markerad lövträdsklädd kulle. Tre av dungarna har inventerats av skogsstyrelsen och bedömts som skogsobjekt med höga naturvärden. Deras innehåll av stora grova lövträd och relativt gott om död ved gynnar arter som exempelvis insekter, lavar och svampar. Vid en insektsinventering i kommunen år 2003, identifierades tre rödlistade skalbaggsarter i området. Dessa var kardinalfärgad rödrock (NT), smalknäppare (NT) samt *Anitys ruben* (NT).

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara områdets naturvärden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

313 Hagmark vid Ullstorp

Area: 4 ha

Naturvärde: Klass III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Igenväxning. Mindre vattendrag. Prioriterad naturtyp. Potentiell växtplats för hotad art (humlesuga). Stengärdesgård. Grönstråk. Området är av lokalt intresse för naturvård.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N54).
- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 1
- Två delområden finns med i länets Ängs- och betesinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

Området utgörs av en mindre dalgång där Blekebäcken rinner fram. Bäckens kvar sin naturliga bäckfåra, men är rätad både före och efter hagmarken. Den omges av betesmarker och lövskogsdungar. Betesmarkerna håller på att växa igen, framför allt på östra sidan av bäcken, men även vissa delar på västra sidan. Gränsen mot åkermarken i öster kantas av en stengärdesgård.

På kartan från år 1912 framgår att nästan hela området då brukades som betesmark. Även områdena i närheten brukades som betesmark. Ett mindre område ner mot järnvägen brukades som ängsmark.

Den del av området som är bäst i hävd är den sydvästra delen. Marken är gödslad och bär spår av att även vara brukad som åker. Floran är ganska trivial med arter som ängsgröe, kamäxing, maskros och ruggar med skräppor och brännässla. I delar finns rester av en artrikare flora som daggekåpa, gråfibbla och rölleka.

Nere i dalgången är marken fuktig medan slänterna och de öppna betesmarkerna är torra. Blekebäcken kantas av alar och askar och fältskiktet är frodigt med vecketåg, rörfen, svärdsilja, tuvtätel, nässlor och skräppor.

Humlesugan har funnits i området, men kunde inte återfinnas vid inventeringstillfället.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Eftersom humlesugan eventuellt finns i området, vore det värdefullt om betesmarkerna kunde restaureras. Humlesugan finns fortfarande kvar på lokaler i närheten. Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

Mitten: Rölleka. Nedan: Daggekåpa.

314 Kastberga äng

Mitten: Smörbollar.

Nedan: Ängsnycklar.

Area: 2 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Vålövdat. Enstaka grova träd (evighetsmärkta). Artrik flora. Hotad art. Mindre vattendrag. Grönstråk. Rester av skvaltkvarn. Området är av nationellt intresse för naturvård.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N54)
- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996) klass 1.
- Området är delområde i länets Ängs- och betesinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

Kastberga äng är en vålövdat gräsmark, till största delen öppen. Den vålövdat med slåtter i de fuktiga delarna, och därefter med bete i hela området. Mot skogen i öster står ganska rikligt med träd. Blekebäcken, som kommer från skogen, kantas av alar och olika videbuskar. Bäckens har kvar sitt naturliga förlopp och slingrar sig fint fram. Dess botten är varierande och eftersom fallet är ganska gott är den oftast stenig.

Marken har lång kontinuitet som gräsmark, som betesmark eller äng. Det finns belagt på karta från 1740-talet, men kontinuiteten är förmodligen längre. Häradskartan från år 1912 visar ängsmark i anslutning till Kastberga äng i större omfattning än idag. Dessa ängar har senare övergått till åkermark.

På den öppna marken står enstaka solitära träd av ek och björk samt buskar av benved och skogstry. Tre grova ekar har markerats som evighetsträd av Eslövsbygdens Naturvårdsförening (en i norr, en centralt och en i södra delen).

I söder är marken torr till frisk med arter som rödven, hundäxing, kamäxing, smörblomma, teveronika, daggekåpa, rödklint och brunört. Marken har förmodligen gödslats under någon period.

I norr är marken fuktig och här dominerar vecketåg, tuvtätel och älgört. Men här växer också ängsnycklar, smörbollor och ängsskära. Dessutom växer den sällsynta Humlesugan, som bara finns på ett par platser till i kommunen. Arten är starkt hotad och finns förutom i kommunen bara på två platser till i Skåne.

I Blekebäcken fanns på 1700-talet tre stycken skvaltkvarnar. Av dessa finns endast dämmet till en av dem, kvar idag.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

En fortsatt slätter- och beteshävd är en förutsättning för att bevara områdets naturvärden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation i området. Önskvärt vore om området var mer lättillgängligt. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

315 Kastberga skog

Area: 63,8 ha, Naturvärde: II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark och trädbärande mark med lång kontinuitet. Rika ädellövskogar. Artrik flora. Hotad art. Flertal grova träd. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvården.

- Växtplats för hotad art (2005).

Beskrivning

Kastberga skog består huvudsakligen av planterad skog, mest ädellövskog men också barrskog. Stora delar är förnygringsytor för ädellövskogen. Inom området bedrivs aktivt skogsbruk. Cirka 5 % av området har avsatts för naturvård.

Området var under lång tid betesmark med dungar av ek och bok. Häradskartan från år 1912 visar trädbärande betesmarker och våtmarker i anslutning till Blekebacken. Rester av de gamla betesmarkerna kan fortfarande anses i de västra och centrala delarna av skogen, kring Blekebacken. Här finns bestånd med äldre ädellövskog och omväxlande och artrik flora. Här ses arter som buskstjärnblomma, vitsippa, björnbär, hundstarr, humlesuga, smörboll, grönvit nattviol, brudborste och mjölkört bland ännu relativt glesa hasselridåer och större ekar.

I sydvästra kanten av skogen finns också äldre bestånd av ek, ask och bok. Här är marken torrare och hyser en artfattigare flora med olika gräsarter och ris.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation i området. Inom området bedrivs aktivt skogsbruk.

Mitten: Björnbär.

Nederst: Vitsippor.

316 Hagmark i Stora Kastberga

Area: 8,1 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Artrik flora. Öppet dike. Alkär. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 2.
- Området är ett delområde i länets Ängs- och betesinventering (2004).

Beskrivning

Strax öster om Kastberga skog ligger Hagmark i Stora Kastberga som i sin helhet brukas som betesmark. Området utgörs dels av en öppen betesmark, dels av en igenväxande blandlövhage. Terrängen i området är flack, men genom att Blekebäcken rinner genom området skapas en variation av vegetationstyper. Bäckens rätad, urgrävd och kulverterad.

Häradskartan från år 1912 visar en trädbärande betesmark där Blekebäcken slingrar sig fram. Hagmark i Stora Kastberga och Kastberga skog liknade en gång i tiden varandra. Medan Kastberga skog planterades med skog har hagmarken fått kvarstå som betesmark.

Den öppna betesmarken i området har förmodligen varit åker och marken är i det närmaste helt plan och stenfri. Floran är trivial, vilket tyder på att området gödslats.

I blandlövhagen finns omväxlande dungar och öppnare partier med solitära träd. Vissa delar av hagen håller på att växa igen. Träden utgörs främst av ask, ek, bok, björk och rönn. I de öppnare partierna är florans artrik eftersom marken har lång kontinuitet som gräsmark och antagligen inte gödslats. Här hittar man exempelvis rödven, stagg, knägräs, blodrot, teveronika, gökärt, ängsvädd, gråfibbla och stenmåra. En del dungar är mycket täta och domineras av stora hasselknippen. I dungarna är fålskiktet mycket gles på grund av att dåligt ljusinsläpp.

I blandlövhagens nordvästra del finns ett våtmarksområde där yngre al dominerar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Om röjning sker i igenväxta delar skulle områdets naturvärden öka. Om bäcken återfår sitt ursprungliga förlopp skulle variationen av livsmiljöer öka. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

317 Kulturlandskap söder om Stehags kyrkby

Area: 31,1 ha

Naturvärde: II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Småskaligt jordbrukslandskap. Variation av naturtyper. Relativt artrik flora. Områden med lång kontinuitet som gräsmarker och trädbärande marker. Vällävdad. Trädridåer och traddungar. Enstaka grova träd. Lite död ved. Stengärdesgårdar. Mindre vattendrag. Rikt fågelliv. Vacker landskapsbild. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för natur- och kulturmiljövärd.

- Ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Två delområden finns med i länets Ängs- och betsmarkinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett stråk viktigt för biologisk mångfald (2004).
- Ingår delvis (norra delen) i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).

Beskrivning

Söder om Stehags kyrkby ligger ett småskaligt kulturlandskap. Här varierar betesmarker med åkrar och mellan dem finns stengärden med buskar och träd samt små dungar. Markförhållandena varierar från torra backar till blöta kärr, vilket innebär att olika miljöer för växter och djur erbjuds. Ett mindre vattendrag, Karbrobäcken, löper i västra områdesgränsen och ett mindre fuktdrag finns i områdets centrala delar.

Enligt häradskartan från år 1912 var större delarna av området uppodlat. Endast kring Karbrobäcken i områdets norra del och vid Karbrohus fanns betes- och ängsmark. Karbrobäcken var även då till större delen rätad och urgrävd, efter att i mitten av 1800-talet ha slingrat sig fram.

Betesmarken kring Karbrobäcken har varit igenväxt men är nu delvis röjd och betas. Karbrobäcken har här kvar sin naturliga bäckfåra och sitt meandrande förlopp. Längs bäcken växer rikligt med al och ask, men också hägg, fläder, slån och apel. I den branta sluttningen ner mot bäcken finns buskage dominerade av slånbärsbuskar. Bland örter som växer vid bäcken kan nämnas kabbleka, svalört, kåltistel, älgört och jordreva.

Betesmarken vid Karbrohus utgörs idag av en ekhage. Den har brukats som betesmark åtminstone sedan mitten av 1800-talet och har under denna tid varit trädbärande. Flera av ekarna har en stamdiameter på 60 cm eller mer. Förutom ek växer också oxel, hägg och apal samt hagtorns- och hasselbuskar. I fältskiktet hittar man arter som svalört, vitsippa, gökört och krustätel. I anslutning till ekhagen finns ett litet alkärr samt ett mindre öppet kärr. Kärrret brukades som äng i början av seklet. Än idag finns ett mindre kärrområde som sköts med slåtter. Här hittas örter som kabbleka, ängsbrämsa, ängssyra, revsmörblomma och älgört samt olika gräs och

halvgräs som brunven, vasstarr och ängsfryle. Vid kanten av ekhagen finns förfallna rester av ett bostadshus (Karbrosus). Här växer också enstaka aplar och andra trädgårdsväxter.

Några av områdets öppna betesmarkerna har varit åker i sen tid och floran är insådd och ensartad, medan andra har betats under en längre tid och är mer artrika. Här kan man hitta teveronika, blodrot, ängssyra, knippfryle och rödven. I stengården växer rikligt med buskar och träd, exempelvis slån, hagtorn, ek, rönn, hägg och ask. På några ställen breddas träd- och buskridåerna till små dungar där arter som skogsbingel, kirskål, vitsippa och svalört växer.

Stehags kyrkby är kulturhistoriskt intressant. I sitt äldsta skick bestod den av 16 gårdar, de flesta belägna i en rad. Efter att laga skifte genomförts och sammanslagningar av gårdar skett återstod på 1830-talet endast två större arrendegårdar. Av dessa lydde Stehagsgården under Trolleholms gods och Fairyhill under Rönneholm.

Kring kyrkan finns idag kvar Klockaregården, en trelängad vasstäckt skånegård från 1830-talet, den gamla prästgården från mitten av 1850-talet samt Ringarebostället.

Kyrkan, som ligger högt mitt i byn är byggd på slutet av 1100-talet i romansk stil. Kyrkan har under årens lopp byggts till och förändrats, dels under 1500-talet och dels år 1853 då kyrkan fick en utbyggnad i norr, den s.k. ”nykyrkan”.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Önskvärt vore att den del som sköts med slätter hävdas så även i fortsättningen. Gynnas äldre/grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Lämnas död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. Områdets värden bör upprätthållas genom bildande av naturreservat, samt stöd och avtal.

318 Strandängar vid Ringsjön

Area: 29 ha

Naturvärde: III

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Hävdade och ohävdade strandängar. Enstaka grova träd. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för kulturmiljö- och naturvården.

- Ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett stråk viktigt för biologisk mångfald (2004).
- Inom utökat strandskyddsområde.

Beskrivning

Strandängar vid Ringsjön norr om ett skogsområde. Vid vägen mot Sjöholmen står några större ekar.

Några av strandängarna betas medan andra har varit utan hävd under flera år. Floran är trivial och kvävegynnad. På försommaren lyser ängarna gult av smörblommor. Under slutet av 1800-talet var dessa lågt belägna strandängar del av ett större beteslandskap som sträckte sig fram till Rönneholms mosse. Strandängen närmast skogen i söder brukades som äng i början av 1900-talet medan övriga då var åker. Vid strandkanten närmast sjön fanns en bård av lövträd.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete på de områden som betas idag är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Kommer hävd till stånd på områden som inte betas ökar naturvärdena. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation i området. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

Smörblommor

319 Kulturlandskap vid Haga

Area: 61,6 ha

Naturvärde: Klass II

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Småskaligt jordbrukslandskap. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Områden med lång kontinuitet som gräs- och trädbärande mark. Vålhävdad. Trädriddar och träddungar. Enstaka grova träd. Lite död ved. Stengärdesgårdar. Mindre vattendrag. Rikt fågelliv. Väderkvarn. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för natur- och kulturmiljövård.

- Ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 2.
- Två delområden finns med i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett stråk viktigt för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006, nätversion).

Beskrivning

Ett småskaligt kulturlandskap med åkrar och betesmarker ingärdade av stengärdesgårdar beväxade med bland annat ek, rönn, al och sälg. Gärdesgårdarna liknar dock rösen på flera ställen eftersom de överösts med sten, från stenplockning från åkrarna, i senare tid. Området är rikt på småfåglar som finner gott skydd i de buskrika delarna och tillgång till en variation av födosöksområden.

Den öppna betesmarken längst i söder har lång kontinuitet som obruten mark, området har hetat Råröds fålad. Den är stenig, tuvig och florin är artrik. I den nordöstra delen finns spår av att området varit åkermark då marken är plan och inga buskar eller träd växer här. Spår av en väg mellan Ämneröd och Stehags kyrka syns än idag. I den västra delen rinner en liten bäck och centralt finns ett mindre dike. I fuktiga delar kan man hitta vitsippa, svalört, bäckveronika, ängsbräsma, brunven och tuvtåtel. På torrare ställen finner man rödven, knippfryle, gråfibbla, ärenpris, teveronika och rölleka.

I norra delen av "kulturlandskapet vid Haga" finns en skogsduge. Den betas inte idag men har betats tidigare. Al och ask dominerar i trädsiktet men ek, hägg, fågelbär, rönn och björk finns också. I busksiktet finns bland annat hagtorn, slån, rosor och sälg. Fältsiktet innehåller arter som vitsippa, svalört, vårlök, buskstjärnblomma och kabbleka. Karbrobäcken rinner genom detta skogsområde. Övriga delar av kulturlandskapet utgörs av åkermark eller betesmark på före detta åkermark, men bidrar med sin prägel av småskalighet till områdets värden.

Haga kvarn är ett fint exempel på en holländarmölla. Möllan, som ligger södra delen av området, har renoverats och är öppen för visning på möllans dag den första söndagen i juli varje år.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Gynnas äldre/grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Lämnas död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. Om stenar rensade från åkern togs bort från stengårdsgårdarna skulle deras kulturhistoriska värde öka. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

320 Strandskog vid Ringsjön

Area: 46,8 ha, Naturvärde: II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Lång kontinuitet som trädbärande mark. Variation av skogstyper. Flertal grova träd. Hotade arter. Mycket artrik flora. Variation av naturtyper. Rikt fågelliv. Öppet vatten. Strandvall. Stengårdsgård. Området är av regionalt intresse för kulturmiljö- och naturvård.

- Ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Ingår i skyddsvärda trädmiljöer i Skåne (2000).
- En sumpskog finns i området, Skogsstyrelsen.
- Skalbagg, svampar och lavar knutna till gamla ekar i Eslövs och Höörs kommuner (2003).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006 nätversion).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett stråk viktigt för biologisk mångfald och som utvecklingsstråk (2004).
- Ingår i utökat strandskyddsområde.

Beskrivning

Ett skogsområde vid Ringsjöns västra strand. I området finns ädellövskog, sumpskog och granskog. Området är rikt på småfågel, men även andra vilda djur har här en tillflykt, till exempel grävling och rådjur. Nere vid Ringsjön finns en strandvall som visar var sjöstranden befann sig innan sjön sänktes i slutet av 1800-talet.

I början av 1900-talet dominerade ädellövskog, som förmodligen betades. I ett mindre område nära sjön, fanns en åker i början av 1900-talet. Den har nu försumpats och planterats med al och gran. Alskogen har utbildats till en alsumpskog.

Delar av skogen har genom åren överförts till granskog. En första generation gran

Överst: Storrams

har nyligen avverkats och i södra delen finns nu ett hygge, en del av beståndet står dock kvar. Dessutom finns ännu ett hygge samt ett bestånd med stora, grova granar centralt. Enstaka mycket stora ekar, bokar och askar finns spridda i området, liksom längs stengårdsgården i skogsområdets västra kant. Stora bokar finns också som skärm för bokskog i olika föryngringsstadier.

Marken i området är näringsrik vilket ses i ädellövsbogen som har ett artrikt fåltskikt. Speciellt artrik är ask- och bokskogen centralt i området. Ett urval av de växter som finns här är ramslök, trolldruva, storrams, kransrams, skogsbingel, Jungfru Marie nycklar, tvåblad och grönvit nattviol.

Nedanför strandvallen är skogsmarken markant fuktigare och utgörs framförallt av täta, buskrika lövskogar. De domineras av al med inslag av björk och ask. I vissa delar ingår även lind i lövskogen. Där är fåltskiktet speciellt artrikt med lungört, ormbär, tvåblad, kåltistel och aklejruta. Buskskiktet är tätt och domineras av olika videarter. I strandkanten finns ett tätt bälte med olika videarter och alsnår där vass, svärdsilja och älgört finns i fåltskiktet.

Strax intill markvägen i områdets södra delar står en kraftig ek där man har hittat den hotade skalbaggen *Anitys rubens* (NT).

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Önskvärt är att granskogen på sikt ersätts med lövskog och den rika alsumpskogen får utvecklas fritt med endast mindre och försiktiga röjningsåtgärder. Möjlighet att göra området mer tillgängligt bör undersökas. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

321 Eslövs allmanning

Area: 7,2 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Naturreservat år 1919 södra delen

Naturvärdesbedömning

Lång kontinuitet som trädbärande mark. Igenvuxen fäladsmark. Ädellövskog. Enstaka grova träd. Relativt mycket död ved. Närrekreationsområde. Grönstråk. Stengärdesgård. Hundramannastenen. Jordartsgräns. Området är av regionalt intresse för geologi och naturvård och av lokalt intresse för friluftslivet.

- Södra delen av området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Området ingår i Kulturmiljöprogram för Skåne (2006, nätversion).

Beskrivning

Eslövs Allmänning är ett centralt beläget naturområde i Eslövs tätort. Från att ha varit en gräsmark med enstaka träd och buskar dominerar i dag ädellövskog i hela området. Centralt genom området löper en stengärdesgård i nordsydlig riktning, förmodligen en gränsmarkering.

De södra delarna av området avsattes som reservat år 1919 och är därmed ett av de äldsta reservaten i Sverige. Anledningen till bildandet av var bland annat områdets höga geologiska värden och att en stadsplan, som innebar att området skulle bebyggas, höll på att tas fram. I norra delen, som är parkmark, ligger stadens vattentorn.

I Allmänningen ses speciellt tydligt gränsen mellan två moränområden, nordostmoränen (sten- och blockrik, sandig morän) och den baltiska moränen (kalkhaltig moränlera), som skapades av två olika inlandsisströmmar. Den blockrika marken är överväxt med buskar och träd men ett område i norr hålls fri från växtlighet. Vid den så kallade Hundramannastenen har blocken frilagts som de troligen var när området vid tiden för inlandsisens avsmältning låg i strandlinjen.

Eslövs Allmänning var en gång i tiden en del av en vidsträckt fäladsmark. Folkhögskoleföreståndaren O Bobeck beskrev Allmänningen år 1912 som en grusig, stenbunden mark med spridda ekträd och hasselbestånd samt busksnår av hagtorn, slån och nypon. Fältskiktet utgjordes av diverse sippor och violer under vårarna och ljung, ranunkelarter, ögontröst och gentianor under somrarna. Mossor och lavar fanns i riklig mängd, liksom fåglar. Arter som näktergal, koltrast och gök kunde höras.

Idag utgörs vegetationen i området av ädellövskog, dominerad av ek men med inslag av ask och alm. Några av ekarna är relativt omfångsrika och har grova grenar långt ner på stammen, vilket tyder på att de har vuxit upp i ett betydligt öppnare landskap. Flera av almarna har under senare år drabbats av almsjukan och tagits ner. Buskskiktet är välutvecklat med hassel, hagtorn, slån och nypon, vilket också tyder på att ljusstillgången varit större tidigare. Fältskiktet är rikt på våren och domineras då av vitsippor. Övriga delar av året är fältskiktet sparsamt, beroende på svagt ljusinsläpp. Man ser då exempelvis kirskaål, olika ormbunkar, stinknäva och skogsbingel.

Genom Allmänningen löper en del av "Hälsans stig" samt ett flertal andra stigar. Hela området används flitigt för promenader samt som utflyktsmål för skolorna.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Området är naturreservat och har skötselplan. Möjligheten att utöka reservatet norrut och skriva om skötselplanen bör undersökas.

Överst: Gök

Mitten: Nötväcka

Nederst: Stinknäva

322 Abullahagen

Area: 40,4 ha, Naturvärde: Klass I, Förordnande: Naturresevat år 1994.

Naturvärdesbedömning

Lång kontinuitet som gräsmark. Variation av naturtyper. Prioriterade naturtyper. Mycket artrik flora. Rödlistade arter. Dammar. Mindre vattendrag. Rikt fågelliv. Närreklamationsområde. Grönstråk. Stengärdesgårdar. Fornlämningar. Jordartsgräns. Området är av internationellt intresse för naturvården och regionalt intresse för kulturmiljövården och friluftsliv.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N55).
- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 1.
- Området är ett delområde i länets Ängs- och betesinventering (2004).
- Området ingår i det europeiska nätverket för skyddad natur, Natura 2000 (1998)
- Området ingår i Kulturmiljöprogram för Skåne (2006, nätversion).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).
- Gravfält från bronsåldern och stensättningar och boplatzlämningar ännu äldre inventerat av Riksantikvarieämbetet (1970).
- Området beskrivs i Skånes flora – vegetation och utflyktsmål (2003).

Beskrivning

Abullahagen består av ungefär 35 ha betesmark och 3 ha öppet vatten (Långakärr). Abullahagen nyttjas flitigt av skolor för utflykter och undervisning samt av allmänheten för rekreation och promenader.

I Abullahagen finns flera fornlämningar, bl.a. Hörahög, ett gravfält från järnåldern (500 f. Kr. - 1050 e. Kr.).

Liksom Allmanningen är Abullahagen en rest av den fåladsmark som en gång var karaktäristisk för trakten. I området kan också gränsen mellan den blockrika nordostmoränen och den lerrika sydvästmoränen märkas.

Skånska rekognoseringskartan från åren 1812-1820 visar att Abullahagen då var en del av en större trädlös fåladsmark. Även år 1912 hade fåladsområdet större utbredning än idag. Delar av området har odlats upp samt tagits i anspråk för bostadsbebyggelse och industrier.

Även Långakärrens utbredning har varierat genom åren. Under 1700-talet var det en

större sjö omgivet av kärrartade partier. Under perioder har sjön varit torrlagt för att sedan dämmas och få en vattenspegel. Sedan början på 1980-talet är Långakärr dagvattenrecipient.

Långakärr hyser flera intressanta fågelarter, vissa enbart besökande, andra häckande. Bland de mer sällsynta arter som häckar märks gråhakedopping.

Abullahagen innehåller en stor variation av naturtyper eftersom både näringsförhållanden och markfuktighet varierar. Marken har lång kontinuitet som gräsmark där antalet träd och buskar varierat med tiden. Idag finns allt från större dungar till enstaka solitärer.

De mest intressanta naturtyperna är de näringsfattiga, steniga, tuviga, artrika markerna och de kalkpåverkade markerna. I dessa delar finns arter som stagg, knägräs, vårstarr, pillerstarr, kattfot, backsippa jordtistel, svinrot och slättegubbe. I de kalkpåverkade och ofta fuktiga områdena växer exempelvis klasefibbla, göknycklar, småvänderot, darrgräs, ängsvädd, tätört, ängsull och slankstarr.

Abullahagen är också en känd svamplokal, framförallt finns det många vaxskivlingar, flera av dem rödlistade arter.

Abullahagen är ett fågelrikt område och rovfåglar som glador och brun kärrhök besöker ofta området. I området trivs även en mängd olika småfåglar.

Slättegubbe

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Området är naturreservat och för området finns en skötselplan. En uppföljning av gällande skötselplan bör genomföras. För att få en bättre kvalitet på vattnet till Långakärr bör dagvattnet renas innan det rinner ut i Långakärr.

323 Snärjet

Area: 408 ha, Naturvärde: Klass III, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Lång kontinuitet som trädbärande mark. Skogsområde. Flertal grova träd. Artrik flora. Närreklamationsområde. Rikt djurliv. Område är av regionalt intresse för friluftsliv och naturvård.

- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns detta område med.
- En nyckelbiotop i området är inventerad av skogsstyrelsen (1995).
- En sumpskog i området, Skogsstyrelsen.
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald och utvecklingsstråk (2004).

Beskrivning

Snärjet är ett ca 400 ha stort sammanhängande, tätortsnära skogsområde öster om Eslövs tätort. Området hänger i öster samman med Skarhults Kronopark och i norr med Stavröds mosse. Inom området bedrivs aktivt skogsbruk och jaktintresset är stort. Eftersom det ligger nära Eslöv nyttjas det även för friluftsliv. I den västra kanten finns en pistolskyttebana och lite längre in i skogen en skjutbana för lerduveskytte.

Generalstabskartan från mitten av 1800-talet visar att Snärjet då, bestod av mindre områden med lövskog med sammanhängande stora öppna betesmarker. Häradskartan från år 1912 visar att de tidigare öppna områdena nu planterats med barrskog och ett omfattande rutnät av små vägar anlagts.

Snärjet delas av vägen mellan Gryby och Kastberga. Västra halvan genomkorsas, även idag, av ett rutnät av små skogsbilvägar omgivna av planterade relativt unga skogsbestånd. Den östra halvan utgörs av ett något mer omväxlande landskap, där skogsbestånd avlöser åkrar och andra öppna marker. I området finns även ett större hjorthägn.

Några av skogsbestånden hyser äldre och grova träd, framförallt bok och ek. Vanliga buskar är hassel, kaprifol och rönn. Ädellövskogen har en relativt artrik flora. Arter som vitsippa, lundslok, kirskaal, nattviol, skogstjärnblomma, hallon, majbräken, lungört, särläka, stor häxört, dvärghäxört, springkorn och ramslök kan påträffas. I nordöstra hörnet, på gränsen till Stavröds mosse, står en stor spärrgrenig ek.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Man bör undersöka möjligheten att öka tillgängligheten för allmänheten. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

324 Stavröds mosse

Area: 63,3 ha, Naturvärde: III, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Sumpskog. Rikt djurliv. Öppet vatten. Närreklamationsområde. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård och lokalt intresse för friluftsliv.

- Området ingår i länets Våtmarkinventering (1994), klass 2.
- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- En sumpskog i området, Skogsstyrelsen.
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns detta område med.
- Ett delområde finns med i länets Ängs- och betesinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald och utvecklingsstråk (2004).
- Ingår i utökat strandskyddsområde.

Beskrivning

Ett våtmarksområde som en gång i tiden varit en sjö men som vuxit igen och utvecklats till ett kärr med omkringliggande sumpskog.

Skånska rekognoseringskartan, från omkring år 1815, visar en våtmark utan öppet vatten, medan Häradskartan från år 1912 visar öppna vattenytor. Under senare delen av 1900-talet har bland annat dikningar, uttag av vatten och torka bidragit till att området växt igen. I mossens centrala delar pågår sedan flera år tillbaka restaureringsåtgärder för att bland annat återskapa en vattenspegel.

En relativ stor (ca 10 ha) artrik, hävdad äng fanns i början av 1900-talet i mossens norra delar, söder om den nuvarande landsvägen som då var järnväg mellan Eslöv och Hörby. Övervägande delen av detta område är idag igenväxt eller planterat med lövskog.

Sumpskogen i området har ingen lång kontinuitet och träden är oftast av ringa grovlek. De dominerande trädslagen utgörs av björk och al med inslag av videbuskage. I sumpskogen finns också gott om död ved som gynnar bland annat insekter, lavar, svampar och fåglar. I fältskiktet märks mest triviala arter som hundkex, hundäxing, videört, veketåg och olika ormbunkar.

I den södra delen av Stavröds mosse finns flera diken som avvattnar området. På vallarna som bildats av massorna finns upptrampade stigar.

I områdets sydöstra del finns enstaka grova ädellövträd, främst ek, bok och hassel knippen, vilket tyder på kontinuitet som trädbärande mark. En stenmur avgränsar dessa delar från de omgivande åkrarna österut.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Efter genomförda restaureringsåtgärder är det önskvärt att vattennivån i dammen hålls på en nivå som hejdar igenväxning. Möjligheten att göra området mer tillgängligt bör undersökas. Området bör skyddas genom stöd eller avtal.

325 Skarhults kronopark

Area: 280 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Lång kontinuitet som skogsmark. Större skogsområde. Produktionsskog. Rikt djurliv. Enstaka grova träd. Relativt artrikt. Småvatten. Närreklamationsområde. Området är av regionalt intresse för friluftsliv och naturvård.

- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns detta område med.

Beskrivning

Skarhults Kronopark är ett stort sammanhängande skogsområde med lång kontinuitet som skog, cirka fyra kilometer öster om Eslöv. Området brukas som produktionsskog, i huvudsak lövskog men barrskog finns här och var. I väster gränsar området till Snärjet, i söder till Östra Strö fålad. Kronoparken delas av vägen mellan Skarhult och Kungshult i två halvor. I hela Kronoparken finns ett nät av mindre skogsbilvägar. I skogsområdet finns ett flertal dammar eller viltvatten och området har stor betydelse för traktens djurliv.

En kronopark är ett skogsområde som ägs av staten. Ursprunget är de kungliga jaktparker som fanns en gång i tiden. Historiska kartor från slutet av 1800-talet och

tidigt 1900-tal visar att Kronoparken till övervägande del då var lövskog. Barrskog fanns i huvudsak den sydvästra delen.

Idag består stora delar av Kronoparken av ungskog, föryngringsytor för bok, lärk, björk eller gran och mindre bestånd med äldre lövskog. Äldre lövskog finns huvudsakligen i de nordvästra-, nordöstra- och sydöstra delarna. I den äldre lövskogen dominerar bok med inslag av andra ädla lövträd, som ek och ask. Markfuktigheten i området varierar och fuktstråk och diken finns här och var.

Fältskiktet i ädellövskogen är ofta glest och domineras av skogsgräs, lågväxande örter och buskar. På föryngringsytor märks ofta busk- och slyvegetation av björk och ask samt högväxande gräs, halvgräs och ormbunkar. I ädellövskogen i nordväst finns fuktiga partier och en artrik flora med arter som lundstjärnblomma, skogstjärna, nattviol, hässelbrodd, hasselbuskar, kaprifol, kirskål, brännässla, majbräken och träjon.

I Kronoparkens nordöstra del har Norrevångskolan en läger-/kursplats. Kring lägerplatsen finns ett stort antal äldre träd och ut mot den öppna åkermarken i väster står ett flertal mycket stora ekar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Möjligheten att öka tillgängligheten genom anläggning av en stig/led samt platser för att ställa bilar bör undersökas. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

326 Östra Strö fälad

Area: 12,9 ha, Naturvärde: Klass I, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Vällhävdad. Mycket artrik flora. Enstaka grova träd. Stengärdesgårdar. Området är av nationellt intresse för natur- och kulturmiljövård.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N55).
- Området ingår i riksintresse för kulturvård (K 58).
- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 1
- Området är ett delområde i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

En fåladsmark med lång kontinuitet som betesmark norr om Östra Strö innan skogen (Skarhults Kronopark) tar vid. Området växlar mellan torra, steniga partier och låglänta våta och tuviga partier. Mindre delar av området har varit åkermark. I en sänka i områdets centrala delar rinner en bäck. Kring bäcken växer gott om alsly som expanderar ut alltmer i de fuktigare markerna norr om bäcken.

Betesmarken är helt trädfri så när som på en mycket gammal ek som står centralt i områdets norra del. Eken skulle ha en stamdiameter på ca 1 meter om den varit hel, men trädet är urholkat av röta åt söder. På grund av rötan kan man kliva in i trädet.

Området omges av stengärdesgårdar och i dessa växer en rad olika träd och buskar. Vanliga arter är ek, bok, alm och hagtorn. Även inom området finns stengärden, vilket tyder på att markanvändningen har varierat inom området.

Fältskiktets sammansättning varierar markant, beroende dels på olika markhistoria dels på variation i markfuktighet. Vegetationen i delar med lång betesdrift är hedartad på torrare delar, med varierande dominanter som ljung, stagg, fårsvingel och rödven. Här finns också arter som backsippa, kattfot, slättergubbe, backtimjan, stenmåra, ärenpris, jungfrulin, knägräs och darrgräs. Även inom fuktiga partier finns hedartat fältskikt men här dominerar starr- och tågväxter. Även arter som S:t Pers nycklar och smörbollor finns.

I de delar som varit uppodlade under 1900-talets början är florans artfattigare samtidigt som tuvor och stenar saknas nästan helt.

I gränsen till fåladen, men utanför området, finns två mindre nyanlagda dammar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete och bortröjning av framträngande alsly är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar, samtidigt som de skapar variation. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

327 Våtmark vid Skarhult

Area: 35,6 ha,
Förordnande:
Saknas,
Naturvärde:
Klass II

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Huvudsakligen välhävdad. Våtmark. Rödlistade och hotade arter. Äldre banvall. Rester av översilningssystem. Rikt fågelliv. Grönstråk. Området är av nationellt intresse för natur- och kulturmiljövård.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N55).
- Området ingår i riksintresse för kulturvård (K 58).
- Del av området ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram, (nätversion 2006)
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" (2004) är området med, för sin betydelse för den biologiska mångfalden samt som utvecklingsstråk.

Beskrivning

Ett område invid Bråån söder om Skarhults Slott. I slutet av 1800-talet anlades en översilningsäng i området. Genom att översila marken med näringsrikt åvatten på våren ökade man höproduktionen. Översilningssystemet påträffades när en ny våtmark anlades år 1997. Den forna tillloppskanalen försörjer nu våtmarken med vatten från Bråån.

Häradskartan från år 1912 visar ett stort gräsområde (äng), mindre vattensamlingar, en slingrande å och bäck i norr. Den gamla järnvägen mellan Kävlinge och Sjöbo gick då i områdets norra kant.

Området utgörs nu till största delen av öppen betesmark. I nordväst finns dock partier med träd- och buskar. I den centrala delen av området finns en 5 ha stor våtmark som anlades år 1997.

Vegetationen i anslutning till våtmarken utgörs bland annat av kärrkavle, kärrgröe, engelskt rajgräs och vecketåg. Området betas. Skarhults våtmark, med sina betade flacka stränder har blivit en mycket fin fågellokal. Många änder och andra våtmarksfåglar besöker området. Gravand, gräsand, skedand, kricka, skärfläcka, storspov, ärta, sothöna och brun kärrhök är exempel på arter som har setts här.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara områdets värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

Skedand

Sothöna

328 Kärr och skogsområde vid Klemedstorp

Area: 15,4 ha, Naturvärde: Klass III, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Mindre bäck. Våtmark. Dammar. Källsprång med kalkhaltigt vatten. Ädellövskog. Rikt fågelliv. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Ett delområde i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).

Beskrivning

Ädellövskogsdominerade skogsdungar och öppna gräsmarker vid gården Klemedstorp i övre del av sluttning ned mot Bråån. Skogsdungarna har lång kontinuitet som trädbärande marker. De öppna gräsmarkerna var under början av 1900-talet uppodlade. På flera ställen i sluttningen finns källsprång med kalkhaltigt vatten.

I områdets västra del har ett kärr utbildats. Kärrret är relativt igenväxt och domineras av högväxande arter bland annat älggräs, blåhallon, vecketåg och ängskavle. Arter som sjöfräken och bäckmärke finns i de blötare öppna delarna. Al och gråvide dominerar träd- och buskskiktet.

I skogsdungen i områdets östra del rinner en liten bäck. Vattnet är kalkhaltigt och kalkavlagringar syns på stenar och grus. På stenar i bäcken växer också olika mossor som exempelvis källtuffmossa och källgräsmossa. Marken är mullrik och fuktig. Bok dominerar trädskiktet, men även ek, ask och al finns. Fältskiktet är välutvecklat och domineras av högväxande arter som exempelvis kirsål men även arter som älggräs, kärrfibbla, åkerfräken, hässleklocka, stinksyska och skogsstarr finns. Här finns även mer sällsynta arter som långssvingel och skogsnycklar.

En öppen gräsmark tar vid öster om kärret. Den norra delen används som betesmark, den södra delen har brukats som åker. I betesmarken finns ett par relativt nyanlagda dammar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Om restaurering av igenvuxen beteshage sker ökar områdets naturvärden, liksom om översilningsängar skapas av områdets källsprång med kalkhaltigt vatten. Gödsla inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

329 Bråans dalgång väster om Bingstorp

Area: 6,5 ha, Naturvärde: Klass III, Förordnande: Landskapsbildsskydd år 1967

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Vattendrag. Varierande strömförhållanden. Enstaka grova träd. Stengärdesgård. Dalgång. Igenväxning. Grönstråk. Område är av nationellt intresse för naturvård.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N55).
- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 1.
- Ett delområde finns med i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Området ingår i länets kulturmiljöprogram (2006, nätversion).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald och utvecklingsstråk (2004).

Beskrivning

Bråan rinner här i en relativt markerad dalgång, speciellt brant är dalsidan norr om ån. Ravinen blir dock mer uttalad när ån kommer in i Höörs kommun.

Området har i sin helhet hävdats som betes- eller slättermark. Här har varit dels öppna betesmarker/ängar dels betesmarker med buskar och träd. Hävden har upphört sen länge och igenväxningen är nu kraftig. Vegetationen utgörs av mer eller mindre slutna blandlövsskog med endast små öppna partier. Blandlövs skogen består främst av björk, asp, ek och al. Här växer också hägg, hassel och olvon. Fältskiktet innehåller arter som brudborste, kirskål, kåltistel och snårvinda.

I de öppna delarna finner man exempelvis hundäxing, ängsvädd, rölleka, fyrkantig johannesört och björnloka. Nere vid ån kan man hitta stor igelknopp, rosendunört och skogsäv. Här nere står också flera kraftiga och flerstammiga alar.

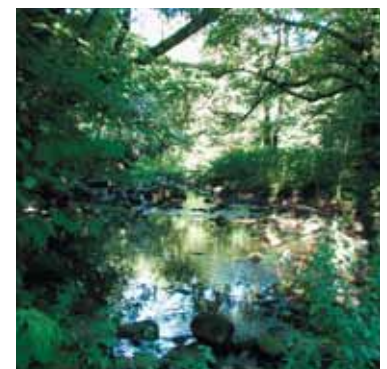
I gränsen mot åkern löper en stengärdesgård. Vid denna växer flera stora ekar med stamdiameter upp till 1 meter.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett område som med restaurering kan återfå något av sina en gång i tiden höga naturvärden. Bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar samtidigt som de skapar variation i området. Efter restaureringsåtgärder bör områdets värden upprätthållas med stöd eller avtal.

Brudborste

Hägg

330 Hagmark vid Bingstorp

Nyponros

Fläderbär

Area: 3,4 ha, Naturvärde: Klass III, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Prioriterad naturtyp. Dalgång. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Området är ett delområde i Ängs- och betesmarksinventeringen (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

Området utgörs av en liten betesmark kringärdad av åkermark. Betesmarken har lång kontinuitet och ligger i en mindre dalgång söder om Bråån. Dalgångens västra sluttning är relativt brant medan den östra är mer långsluttande. Genom betesmarken rinner en mindre bäck. Längs bäcken växer alar. I områdets nordvästra kant är igenväxningen av al ganska kraftig.

Området har gödslats och därmed har floran utarmats och idag finns mestadels triviala arter. Karaktären av äldre betesmark finns dock kvar eftersom här är stenigt och tuvigt. I betesmarken finns enstaka solitära träd och mera rikligt av buskage, främst rosor.

En mindre bevattningsdamm ligger norr om området. Norr om denna finns en ca 3 ha stor damm anlagd år 2002 inom Kävlingeåprojektet. Denna damm är ett trevligt tillskott i landskapet och en livsmiljö för många arter, framför allt fåglar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas artrikedomen. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

331 Brååns dalgång öster om Högseröd

Area: 44,8 ha, Naturvärde: Klass III, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Träddungar. Slätter vid dammen. Viss igenväxning. Stengärdesgårdar. Kvarndamm. Meandrande vattendrag. Området är av regionalt intresse för natur- och kulturmiljövård.

- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Två delområden finns med i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Området ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006, nätversion)
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald och utvecklingsstråk (2004).

Beskrivning

Området är en del av ett äldre kulturlandskap med både natur- och kulturvärden i en flack del av Brååns dalgång. Ån är här till största delen omgiven av betesmarker. På flera ställen löper stengärden, ibland trädbeväxta, som tecken på tidigare skillnader i markanvändning eller ägogränser. Ån har kvar sitt naturligt meandrande förlopp. I västra delen av området kantas åfåran här och var av alar och på ett par ställen finns mindre träddungar. Österut är sådant mer sällsynt.

I början av 1900-talet var markerna allra närmast ån ängsmark. Längre ifrån tog åkrar vid. Idag är den mesta marken runt ån betesmark. Floran utgörs i huvudsak av triviala, kvävegynnade arter som maskros, vitklöver, smörblomma och skräppor. Österut, nära Klockargården, finns en större skogsbevuxen våtmark. Här växer framförallt björk, al och videarter.

Den gamla kvarndammen, vid Högseröds mölla, har restaurerats genom Kävlingeåprojektets försorg år 2000. Enstaka träd och buskar har planterats kring dammen för att gynna fågellivet. Gräsmarkerna på södra sidan av dammen hålls öppna med slätter, i vissa delar sker dock igenväxning.

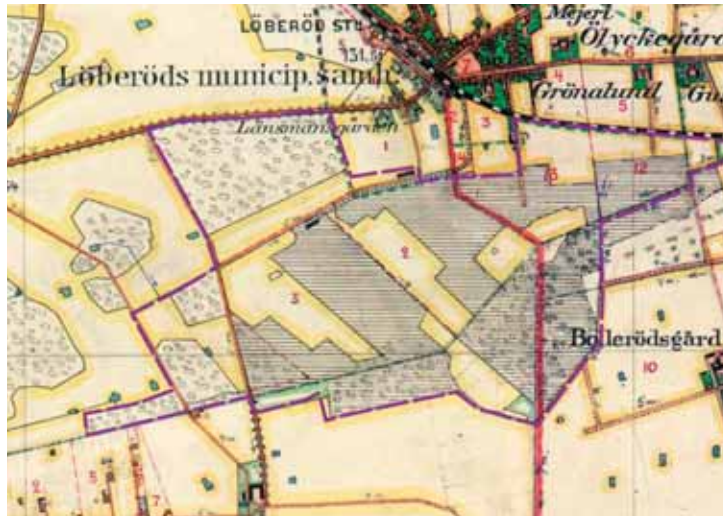
Väster om området ligger Högseröds by med kyrka, prästgård och skola. Bron över ån på den gamla byvägen är en äldre stenbro.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Fortsatt slätter är också önskvärd för att hålla gräsmarken söder om dammen öppen. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

332 Betesmarker med skogsområden söder om Löberöd

Area: 123 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark och trädbärande mark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Sumpskog. Ädellövskog. Flertal grova träd. Artrikt. Relativt mycket död ved. Damm/Våtmark. Vålhävdade betesmarker. Närreklamationsområde. Grönstråk. Stengärdesgårdar. Ett område av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Två delområden finns med i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- En sumpskog i området, Skogsstyrelsen (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i stråk som är viktiga för biologisk mångfald och utvecklingsstråk (2004).

Beskrivning

Söder om Löberöds tätort breder stora öppna friska och fuktiga betesmarker ut sig. Här finns också större skogspartier och fuktlovskogar. Området begränsas norrut av en järnvägsbank där en gång tåget gick mellan Eslöv och Bjärsjölagård. Denna är nu ett cykel/vandringsstråk. I områdets västra del går en grusväg. Genom områdets centrala delar löper ett par öppna diken. Några av åkrarna, i anslutning till det öppna diket, har planterats med lövträd, framför allt björk. Både betesmarker och skogspartier i övrigt har lång kontinuitet.

Betesmarkerna har historiskt varit fuktiga marker som dränerats. Möjligen har också torvtäkt bedrivits. Vissa marker har under en period varit odlade som åker medan andra har varit gräsbevuxna under lång tid. På grund av mänsklig påverkan samt gödsling hyser de idag endast en trivial flora. Skogspartierna hade ungefär samma utbredning i början av 1900-talet som i dag, förutom längst i söder där nu i stället en öppen betesmark med enstaka lövträd breder ut sig.

Skogspartierna är varierade och hyser många olika träd- och buskarter. Strax väster om tätorten finns ett lövskogsområde med både ädellöv och andra lövträd. Det dominerande trädslaget i ädellövskogen är bok men här finns också ek och ask. I detta område finns ett flertal mycket grova bokar och ekar. Fältskiktet är relativt artrikt och här finns exempelvis kruståtel, ekorrhör, ekbräken, harsyra, vitsippa, gullris, skogsbingel, hundäxing men även liljekonvalj, gulplister, skogsvicker, ramslök och

grönvit nattviol i fuktigare och öppnare delar. Genom området löper en upptrampad stig. På andra sidan grusvägen finns också ett flertal stora traddungar med lång kontinuitet som skog.

I områdets sydligaste delar finns två större skogspartier förbundna med en lövkorridor och en upptrampad stig. Längs korridoren växer stora och omfångsrika träd, huvudsakligen ekar, med anmärkningsvärt växtsätt. Fältskiktet domineras av ormbunkar vilket ger området ett mycket exotiskt intryck. Skogen i väster domineras av ask med inslag ek och hägg och ett rikt buskskikt. Fältskiktet är artrikt med arter som långsvingel, ormbär, storrams, lundstjärnblomma, skogsnarv, skogsbingel, kirskaal och skogsknipprot. Inslaget av död ved är rikligt. Det östra skogspartiet utgörs i huvudsak av fuktlövskog där al och björk dominerar. Spår efter torvbrytning syns. Fältskiktet domineras i vissa delar av ris (odon och blåbär) och vitmossa, i andra och artrikare av liljekonvalj, lundgröe, majbräken, blåtåtel, ormbär och hallon. Skogsmarken övergår österut i en öppen stenig, tuvig och artrik betesmark med arter som exempelvis ängssyra, daggkåpa, rölleka, skogsklöver, gåsört, teveronika, vårbrodd, svartkämpar, stenmåra, fåltarv, ängsgröe, tuvtåtel och vecketåg. I gränsen till skogsområdet finns en anlagd damm. Den anlades år 2003 inom Kävlingeåprojektet.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken kan en mer artrik flora gynnas. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor och lavar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

333 Arups mosse

Area: 32,2 ha, Naturvärde: Klass III, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Våtmark med lång kontinuitet. Sumpskog. Enstaka grova träd. Rikt djurliv. Påverkan från ingrepp. Grönstråk. Torvgravar. Område är av regionalt intresse för natur- och kulturmiljövård.

- Området ingår i länets naturvårdvårdsprogram (1996), klass 3.
- Området är utpekad som sumpskog, Skogsstyrelsen
- I länets Våtmarksinventering (1993) är området bedömt som klass 3.
- Ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006-nätversionen).

Beskrivning

Arups mosse är ett våtmarksområde sydost om Löberöd som övergått till sumpskog. Häradskartan från år 1912 visar ett, i huvudsak, trädlöst våtmarksområde sydost om municipalsamhället Löberöd. Träd fanns endast i de sydligaste delarna. I den sydvästra kanten av området gick en gång järnvägen mellan Eslöv - Ystad fram till år 1981.

Norr om området finns en äldre soptipp, avslutad år 1989. Detta område höjer sig och dominerar landskapet runt mossen. I vissa delar inne i området finns även mindre soptippar.

I områdets centrala delar finns mindre torvgravar som spår efter äldre täktverksamhet. En del av dem vattenfylls under blötare perioder. Området är dikat och genom områdets norra delar rinner ett brett dike. I området finns också mindre stigar och stengärdesgårdar.

Idag domineras området av björkskog. Fältskiktet domineras av smalbladiga gräs, blåbärs- och lingonris, blåtåtel, starr och mossor. Även lummer finns. I området finns gott om död ved och ett rikt djurliv som exempelvis rådjur, hare, groddjur och en mängd olika småfågelarter.

Längst i söder är marken betydligt torrare och i vissa delar artrikare. Här växer en hel del stora ekar och björkar samt fläderbuskar. I fältskiktet finns örter som liljekonvalj, ormbär, getrams, kruståtel, ekorrbär och rönnplantor. I denna del finns också en stig och en stengärdesgård i kanten mot omgivande åkermarker.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Om sumpskogen får utvecklas vidare gynnas växt- och djurliv i området.

334 Flyinge ängar

Area: 125 ha

Naturvärde: Klass I

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Ovanlig naturtyp (sandigt, solexponerat). Mycket artrik flora. Hotad art. Lokal för rastande fåglar. Rikt fågelliv. Vattendrag. Stengärdesgård. Isälvsavlagring. Närrekreationsområde. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv samt av nationellt intresse för kulturmiljövård.

- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), Kävlingeåns dalgång klass 1, Flyinge ängar klass 2 och Växtlokal för klippnejlika klass 1.
- Tolv delområden finns med i länets Ängs och betesmarksinventering (2004)
- En sumpskog i området, Skogsstyrelsen (2004)
- Del av området ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K 45)
- Kävlingeån ingår i länets Kulturmiljöprogram (kulturmiljöstråk) (2006, nätversion).
- I länsstyrelsens rapport "Närmare till naturen i Skåne" (2003) om tätortsnära natur som skall skyddas för rekreation och naturvård finns Flyinge ängar med.
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett större område och stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

Flyinge ängar, ett tätortsnära naturområde, som breder ut sig mellan Flyinge tätort och Kävlingeån. Idag är Flyinge ängar ett förhållandevis vidsträckt område med öppna gräsmarker och spridda trädgångar. Området utnyttjas som närrekreationsområde. Området har stor variation av olika naturtyper, som torra sandiga gräsmarker, fuktiga marker nära Kävlingeån enstaka åkrar och spridda trädgångar.

Från slutet av 1700-talet fram till mitten av 1800-talet utgjordes de låglänta partierna närmast ån av mader. Högre upp dominerade fuktiga till friska ängsmarker. Åker fanns inom ett relativt smalt bälte söder om nuvarande väg 104. I början av 1900-talet förekom ängsmark allra närmast ån. Åkermark dominerade söder om landsvägen samt i öster, innan de fuktiga markerna tog vid.

Flera av gräsmarkerna i området har aldrig varit uppodlade eller gödslats och hyser stora biologiska värden. Delar som varit uppodlade och som tagits ur bruk, legat i träda, blir relativt snabbt artrika på grund av den sandiga och magra marken. Arter som exempelvis liten blåklocka, rölleka, styvmorsviol, ljung, fårsvingel, hönsarv, bergsyra, gul fetknopp, baktimjan, harklöver, harstarr, backsippa, hedblomster och borsttätel kan påträffas. Den sällsynta klippnejlika lär också finnas i områdets centrala torra delar.

Floran i de låglänta fuktiga markerna nära ån är högväxt. Här växer exempelvis älgört, jättegröe, tuvstarr, tuvtätel, piprör, kaveldun, brännässla, bladvass, starr- och tågarter samt al och viden.

Fuktlövskogen i områdets östra del domineras av björk, al, sälg och jolster. Fältskiktet är rikligt och

frodigt. Här finns rikligt med död ved framför allt som omkullvälta träd.

En grusås löper genom området och täktverksamhet har funnits. Idag finns ingen täktverksamhet och de platser där grus brutits syns som skålformiga bildningar i landskapet. Uppifrån de torra sandbackarna är utblickarna över landskapet vida.

Kävlingeån blev år 1938 föremål för en omfattande rätning och rensning, i syfte att förbättra markanvändningen. Ån fick då den sträckning som den har idag. Sedimentmassor som grävdes upp ligger som höga vallar vid ån.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt brukande av såväl åkrar som betesmarker är en förutsättning för att variationen i landskapet och naturvärdena skall bevaras. Gödslas inte betesmarkerna gynnas en artrik flora. Möjligheten att öka tillgängligheten genom anläggning av en stig/led bör undersökas. Områdets värden bör säkerställas genom skydd eller avtal.

335 Hagmark vid Holmby kyrka

Area: 5 ha, Naturvärde:
Klass II, Förordnande:
Saknas

Naturvärdesbedömning

Sandig mark. Relativt artrik flora. Variation av naturtyper. Området är av regionalt intresse för naturvården. Närrekreationsområde. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård.

- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Området är ett delområde i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).

Beskrivning

Nordväst om Holmby kyrka finns en kuperad och öppen betesmark på Holmbyåsen. Här har åsen huvudsakligen kvar sin ursprungliga form, endast mindre täktverksamhet har förekommit.

I början av 1900-talet brukades de östra och södra delarna av området som åkermark medan de västra utgjordes av gräsbevuxen mark. Idag brukas hela området som betesmark. Vegetationen är relativt artrik i hela området trots att delar brukats som åker. Detta beror på det genomsläppliga sandiga underlaget relativt snabbt återfår en naturlig vegetation.

Betesmarken är öppen. Enstaka träd förekommer på åsens sluttningar. I fältskiktet hittar man arter som rödven, fårsvingel, gråfibbla, mandelblom, nagelört, grusbräcka, fåltarv, harklöver och liten blåklocka.

Söder om åsen har en damm anlagts inom Kävlingeåprojektet. Den syftar till att rena dräneringsvatten från åkrarna från framför allt kväve och fosfor.

Förutsättningar för bevarande/ Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Dammen skapar en variation i området som är viktigt för närrekreation. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

336 Betesmarker vid Harlösa

Area: 49 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Vålhävdad. Öppet vatten. Vattendrag. Ovanlig naturtyp (sandig mark). Relativ artrik flora. Rikt djurliv. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för natur- och kulturmiljövärd.

- Två delområden ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering
- Området ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006, nätversion).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett större område och stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).

Beskrivning

Söder om Harlösa tätort finns vidsträckta betesmarker. Markerna är väldigt plana och översvämmas långt upp när Kävlingeån har högt vattenstånd. Här finns en variation från fuktiga till torra marker, beroende på variationen av jordarter, från torvjordar till sandiga marker. Betesmarkerna har, eftersom de tidigare har brukats som åker, en trivial och gödselpåverkad flora, men landskapsbilden är tilltalande med inslag av mindre trädgångar. Vid ån finns en bård med buskar och träd, oftast pil eller viden.

I området ligger en grustäkt, där täktverksamhet bedrivits under många år. När verksamheten avslutas kan området eventuellt användas för rekreation och friluftsliv. En relativt stor vattenspegel kommer att skapas. Man har nyligen fått nytt täktillstånd fram till och med år 2012.

I slutet av 1800-talet rätades delar av Kävlingeån. Rester av en gammal meanderslinga syns svagt i terrängen. Under 1940-talet rätades ytterligare delar av ån. Västerut har ån kvar sin naturliga sträckning.

Förutsättningar för bevarande Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Möjligheten att öka tillgängligheten genom anläggning av en stig/led bör undersökas. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

337 Harlösabäckens dalgång

Area: 31 ha

Naturvärde: Klass I

Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Synlig sedimentär berggrund. Relativt artrik flora. Rikt fågelliv. Markerad dalgång. Vacker landskapsbild. Närrekreationsområde. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård och friluftsliv.

- Området ingår i länets naturvårdsprogram (1996), klass 1.
- Två delområden finns med i länets Ängs- och betsmarksinventering (2004).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett stråk som är viktigt för biologisk mångfald (2004).
- Området ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006, nätversion)
- Del av Skåneleden går genom dalgången (del av etapp nord till syd)

Beskrivning

En skarpt markerad dalgång mellan Hjularöd och Harlösa som skär vinkelrätt igenom den av sedimentära bergarter uppbyggda sydslutningen mot Vombsänkan, med Harlösabäcken i dalgångens botten. I dalsidan finns blottningar av silurberggrunden. Det finns endast ett par dalgångar i berggrund av det här slaget i landet.

Markanvändningen i dalgången är huvudsakligen betesmark men också en mindre del skogsmark. Ovanför dalgångens sluttningar tar åkermarken vid.

Hela dalgången brukades i början av 1900-talet som åkermark, endast bäckens allra närmaste omgivning har kontinuitet som gräsmark. I norra delen av området fanns dock en mindre trädbevuxen betesmark kring bäcken. Här finns idag en fuktlovskog med al och ask. På de fuktiga områdena kring bäcken växer till exempel revsmörblomma, älggräs, kåltistel, rosendunört, hampflockel, pestskräp, humle, igelknopp, strätta och vattenmynta.

Betesmarkerna har störst utbredning på den västra dalsidan. Hävden är dock relativt svag. Vegetationen är oftast trivial och gödselpåverkad med dominerande arter som maskros, skräppa och hundäxing. Här finns dock mindre partier med mer "naturlig" vegetation. Här hittar man bland annat liten blåklocka, rödven, kärringtand, gråfibbla, röllika, svartkämpar, sommarfibbla och prästkrage. Ute på de öppna betesmarkerna står enstaka träd och buskar, framför allt rosor, hagtorn och vildapel.

En kort sträcka av skåneleden går genom dalgången upp till Holstermöllan.

I områdets norra gräns, strax söder om Hjularöd slott, finns en stenvalvsbro med inskriptionen 1759, vilket troligen gör den till Skånes äldsta daterade bro.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Om skyddszoner anläggs på östra sidan minskar risk för jorderosion och näringsläckage till bäcken. Man bör undersöka möjligheten att öka tillgängligheten för allmänheten. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

338 Hjularöds ängsskogar och slottspark

Area: 109,1 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Saknas

Naturvärdesbedömning

Ädellövskog. Flertal grova träd. Trädbärande mark med lång kontinuitet. Rödlistade arter. Mycket artrikt. Rikt djurliv. Damm. Alleér. Slottspark. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för natur- och kulturmiljövård.

- En nyckelbiotop i området är inventerad av Skogsstyrelsen (2004/94)
- Området ingår i inventeringen "Skalbaggar, lavar och svampar i Eslövs kommun" (2003).
- Området ingår i länets kulturmiljöprogram (2006, nätversion).
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett större område och stråk som är viktiga för biologisk mångfald samt i ett utvecklingsstråk (2004).
- Området beskrivs i "Skånes flora - vegetation och utflyktsmål" (2003).
- Skalbaggar, svampar och lavar knutna till gamla ekar i Eslövs och Höörs kommuner (2003).
- Del av Skåneleden berör området (del av etapp nord till syd) (2006, nätversion)

Beskrivning

Skogarna kring Hjularöds slott utgörs till stora delar av rika ängslövskogar. Här och var finns brukade åkrar, energiskog, skogsplanteringar och öppna marker. I områdets västra delar går Skåneleden förbi längs små grusvägar.

Några stensättningar och ett gravfält bär synligt vittnesbörd om att bygden var tagen i anspråk under järnåldern.

Hjularöds godsanläggning är känd sedan medeltiden. Den borglika slottsbyggnaden uppfördes 1894-97 och ritades av två av tidens främsta arkitekter, I. G. Clason och L. I. Wahlman. Slottsbyggnaden omges av vallgrav och park, där det bland annat finns en paviljong och en grindvaktarstuga. Uppfartsvägarna markeras genom alleér. Ekonomilängorna, däribland gråstenslängor från 1870-talet och stall från början av 1900-talet i rött tegel ingår som viktiga beståndsdelar i godsmiljön.

På häradskartan från 1912 omger en strikt parkanläggning med ett rutnät av gångar slottet. Parkanläggningen finns kvar idag men har inte samma strikta karaktär. Delar av anläggningen har också övergått till att mer likna en skog. Detta område är nyckelbiotop. Totalt finns 20 – 25 grova eller mycket grova ekar inom

nyckelbiotopslokalen. Några av nyckelbiotopens ekar inventerades år 2003. Vid inventeringen identifierades elva olika skalbaggsarter. Av dessa var två rödlistade, nämligen arterna *Glischrochilus quadriguttatus* (NT) och *Procræus tibialis* (NT). På ett par av ekarna identifierades även rödlistade svampar och lavar, som exempelvis oxtungsvamp och grå skärelev (båda NT).

Häradskartan visar också ett omväxlande landskap längre från slottet, där stora lövskogsområden växlar med mindre åkrar och ängsmarker. Många av ängsmarkerna har senare blivit åkrar eller planterats med skog.

Skogsbruket är idag rationellt och bland ädellövskogarna finns ett stort inslag av granskogar och otaliga små skogsbilvägar. I de brukade ädellövskogarna finns öppna gläntor och fukthålor med bar mineraljord, där ljus, näring och fukt gynnar många ängslövskogsväxter.

Projektet Skånes flora har inventerat floran i markerna kring Hjularöds slott. Arter som påträffats i de rika ängslövskogarna öster om slottet är exempelvis lundviol, stor häxört, myskmadra, lundkardborre, kransrams, skogsstarr, gulplister, lundvårlök, gulsippa och S:t Pers nycklar. Längs öppna diken och öppnare våt mark finns arter som skogsskräppa, slokstarr, skogslysing, hampflockel, brunstarr, grendunört, vattenmärke, gullstånds och slankstarr. Även ovanligare åkerväxter som åkermadd, luddvicker och flikpister finns längs kanterna på äldre åkrar.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar samtidigt som de skapar variation i bestånden.

339 Strandängar norr om Vombsjön

Area: 30 ha, Naturvärde: Klass II, Förordnande: Naturminne (träddallé)

Naturvärdesbedömning

Mindre vattendrag. Strandzon. Öppet vatten. Enstaka grova träd. Stengärdesgårdar. Rikt fågelliv. Lokal för rastande och födosökande fåglar. Banvall. Allé. Grönstråk. Området är av regionalt intresse för naturvård och nationellt intresse för kulturmiljövård.

- Området ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K100).
- Östra delen är med i länets NVP som Borstbäckens dalgång klass 1.
- Västra delen ingår i Ramsarkonventionen.
- Två delområden finns med i länets Ängs- och betesmarkinventering (2004).
- Området (Ystad-Eslöv järnväg Kulturmiljöstråk) ingår i länets Kulturmiljöprogram (2006, nätversion)
- I "Strategi för en grön struktur i Skåne" ingår området i ett större område och stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).
- Ingår i utökat strandskyddsområde.

Beskrivning

Mellan väg 104 och Vombsjön breder ett område, med åkrar och betesmarker, ut sig. De avgränsas av vegetationsridåer och mindre dungar, vilket skapar en vacker landskapsbild ut över sjön från vägen.

I början av 1900-talet brukades delar i viken längst i väster som ängsmark. De delarna är idag helt dränkta av Vombsjöns vatten. Vombsjön används som dricksvattentäkt och dess vattennivå regleras därför av en vattendom.

I väster håller markerna på att växa igen, huvudsakligen med vass. Några mindre områden närmast sjön betas, resten är åkrar med gräsvall.

Ett område kring en mindre bäck som kommer norrifrån har kvar en någorlunda naturlig vegetation. Nere vid sjöstranden finns en bård av al- och videbuskage och träd. De vanligaste trädarterna är al, ask men också ek. Centralt finns en mindre dunge där flera av träden är relativt stora och grova ekar. Här ligger också ett antal sommarstugor.

Tvärs genom området gick tåget mellan Harlösa och Skartofta. Trafiken lades ner år 1954 men fortfarande finns rester av den gamla banvallen kvar och fungerar delvis som ett promenadstråk.

Vid väg 104 finns en allé planterad. Den planterades år 1982 och ingår i det naturminne som omfattar samtliga alleér runt Övedskloster.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Fortsatt hävd är en förutsättning för att betes- och åkermarkernas värden ska bevaras. Gödslas inte betesmarkerna gynnas en artrik flora. Gynnas äldre/grova träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar. Lämnas död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. Man bör undersöka möjligheten att öka tillgängligheten för allmänheten. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

340 Hagmark vid Harlösa - Hjälmäröd

Area: 8,6 ha

Naturvärde:
Klass I

Förordnande:
saknas

Mandelblom

Naturvärdesbedömning

Gräsmark med lång kontinuitet. Variation av naturtyper. Prioriterad naturtyp. Artrik flora. Enstaka grova träd. Stengärdesgårdar. Rikt djurliv. Damm. Grönstråk. Området är av nationellt intresse för natur- och kulturmiljövård.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N84).
- Området ingår i riksintresse för kulturmiljövård (K100)
- Området ingår i länets Naturvårdsprogram (1996), klass 2.
- Ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).

Beskrivning

En mestadels tuvig och stenig betesmark med lång kontinuitet som gräsmark, strax söder om gården Älmhult. Ett fuktstråk finns i betesmarkens norra delar och i väster en liten damm som håller på att växa igen.

Stengärdesgårdar omger området. Söder om betesmarken finns andra mindre betesmarker, även de omgärdade av stengärdesgårdar. Här låg det en gård i början av 1900-talet. Det syns idag som resterna av en trädgård. I flygbilden syns spår efter de vägar som lett till gården. Markerna kring gården var då åkermarker. I sydöst började lövskogen, liksom i dag.

Ute på den öppna, tuviga, steniga betesmarken är vegetationen artrik och här finns flera arter som tyder på att området brukats som betesmark under lång tid och inte gödslats. Här finns betesindikatorerna darrgräs och stagg, liksom gråfibbla, svartkämpar, teveronika, ängssyra, fyrkantig johannesört, röllika och mandelblom. Ute i betesmarken finns också solitära träd och täta buskage av framför allt slån. I kanterna av buskagen finns rariteter som S:t Pers nycklar och grönvit nattviol.

I den nordvästra delen av betesmarken är vegetationen kvävepåverkad, liksom i de delar i söder där marken varit åker. Här dominerar arter som hundkex, brännässlor och bredbladiga gräs.

I stengärdesgårdarna växer rikligt med buskar och träd. Ett flertal stora ekar finns vid den stenmur som går norr om den forna gården. I den sydvästra hörnan av området stor en grov ek med en stamdiameter på cirka 1 meter.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

Ett fortsatt bete är en förutsättning för att bevara betesmarkernas värden. Gödslas inte marken gynnas en artrik flora. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal

341 Hagmark vid Hultsberg

Rönnbärsträd

Area: 11 ha

*Naturvärde:
Klass III*

*Förordnande:
Saknas*

Naturvärdesbedömning

Trädbärande mark med lång kontinuitet. Enstaka grova träd. Relativt artrik flora. Igenväxning. Kärrmark. Rikt fågelliv. Stengärdesgårdar. Damm. Grönstråk. Området är av nationellt intresse för naturvård.

- Området ingår i riksintresse för naturvård (N84).
- Området ingår i länets Naturvårdsprogram (1996), klass 3.
- Området ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).

Beskrivning

En gammal hagmark som inte betats på flera år. På kartan från 1915 är området markerat som trädbevuxen betesmark. Hela området är omgivet av en stengärdesgård. I sydvästra kanten är ett dike grävt. En mindre bäck korsar genom området i nordväst.

Området håller på att växa igen. Mindre öppna delar finns dels i sydväst dels i nordväst. De öppna partierna utgörs av tuvig och stenig betesmark. Fältskiktet domineras av gräs som rödven, stagg, kruståtel och rödsvingel men mer kraftigväxande gräs håller på att ta över. Här och var växer örter som ärenpris, blodrot och gråfibbla. På den öppna marken längst upp i nordväst står två något större ekar, den ena är mycket lågvuxen och har fin karaktär av hagmarksek. De öppna markerna omges av stora bestånd med enar i mer eller mindre dåligt skick, slånbuskage och högvuxna träd. Al dominerar i fuktiga delar medan bok med inslag av fågelbär, ek, oxel och rönn växer på torrare mark.

Områdets centrala delar består av albuketter som är 10 till 20 år gamla med enstaka större träd av ek, bok och vildapel. I dess västra del är buketterna ganska stora och vida. Det finns noteringar om att det tidigare funnits en stubbskottäng här. Det skulle kunna vara den. Österut är buketterna mindre. I fältskiktet hittar man arter som getrams, vitsippor, skogsbingel, ekorrbar och liljekonvalj.

I de östra delarna har ett alkärr huggits ner och kvar idag står stubbar som skjutit skott och liknar små buskar. Marken i området är störd med ett sammelsurium av arter. Delar av området är mycket fuktigt och här kan man hitta gullpudra, ältranunkel, svalört och orchideér.

I sydöstra kanten ligger en liten damm. Den omges av vallar på tre sidor.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

En restaurering av området samt bete skulle gynna områdets naturvärden. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar, samtidigt som de skapar variation i bestånden. Efter restaureringsåtgärder bör områdets värden upprätthållas med stöd eller avtal.

342 Borstbäckens dalgång

Area: 47 ha, Naturvärde: Klass I, Förordnande: Naturminne (gäller lundvivan)

Naturvärdesbedömning

Markerad dalgång. Vacker landskapsbild. Trädbärande mark med lång kontinuitet. Ädellövsskog. Sumpskog. Översilningsmark. Variation av naturtyper. Mycket död ved. Mycket artrik flora. Rikt djurliv. Bäck med naturligt förlopp. Akvatiska mossor. Damm. Öppet vatten. Rödlistade och hotade arter. Prioriterad naturtyp. Fäladsmark. Banvall. Grönstråk. Området är av internationellt intresse för naturvård och nationellt intresse för kulturmiljövård.

- Området ingår i Riksintresse för naturvård (N84).
- Området ingår i Riksintresse för kulturmiljövård (K100).
- Området ingår i det europeiska nätverket för skyddad natur, Natura 2000 (2002).
- Sumpskogen i området ingår i länets Våtmarksinventering (1994), klass 2.
- Två sumpskogar och tre nyckelbiotoper är inventerade av Skogsstyrelsen (1994 – 2004).
- Faunan av ryggradslösa djur i Borstbäckensravinen och rekommendationer för områdets framtida utveckling (1995).

- Området ingår i länets Naturvårdsprogram, klass 1 (1996).
- Ett delområde ingår i länets Ängs- och betesmarksinventering (2004).
- Området (järnvägen mellan Eslöv-Ystad kulturmiljöstråk) ingår i området (2006, nätversion).
- I ”Strategi för en grön struktur i Skåne” ingår området i ett större område och stråk som är viktiga för biologisk mångfald (2004).
- I länsstyrelsens rapport ”Skånes skogar” (2005) ingår Borstbäcken i ett av de områden som utpekats som särskilt värdefulla.
- Området beskrivs i Skånes flora – vegetation och utflyktsmål (2003).

Beskrivning

Borstbäcken rinner i en djupt nerskuren dalgång i lerskifferberggrund. I de branta dalsidorna växer i huvudsak bokskog, med inslag av andra ädla lövträd som ek, ask och alm. Ädellövskogen är högväxt och gallrad, vilket medför att skogen är ganska öppen. Fältskiktet är mestadels rikt, på våren blommar desmeknopp, gulsippor, vitsippor, ramslök, sloknunneört och på sommaren dominerar skogsbingel. I vissa partier är fältskiktet ganska sparsamt med arter som lundstjärnblomma, långsvingel, lundskafting, lundslok, skogssvingel (NT) och springkorn. Norrut, på den västra sidan av dalgången, finns granskog. I granskogen är fältskiktet mycket sparsamt då ljusställningen är liten.

Fuktigare delar i dalgången, liksom vissa ställen i branterna där markvatten sipprar fram, har ett ymnigt och högväxt fältskikt. Här växer exempelvis ramslök, skogsbingel, gulsippa, ormrot, kåltistel, springkorn, aklejruta, kal knipprot (NT), hultbräken och lundbräken. På flera ställen finns gott om död ved.

Nere i dalgången är marken näringsrik och fältskiktet rikt. Längs bäcken finns ett flertal översvämningsområden där ask och al dominerar. I fältskiktet finns exempelvis gullpudra, svalört, ramslök, skogsbingel, skogsstarr och skogslysing (VU). På mindre blöta ställen längs bäcken växer lundvivan (VU). Lundvivan är förklarad som naturminne och förekommer ganska rikligt här.

Bäckbotten är stenig och grusig och i bäcken finns forsande partier. I vattendraget växer akvatiska mossor tack vare att området endast är svagt solbelyst på sommarhalvåret och vattnet relativt forsande.

En gammal banvall, linjen Eslöv – Bjärsjölagård, i bruk 1866 – 1981, skär över dalgångens nedre del. Banvallen används flitigt för promenader, men den har delvis rasat. Den dämmer bäcken till viss del och en våtmark har bildats uppströms banvallen.

I väster ovanför dalgången finns en äldre fäladsmark som håller på att växa igen. Här finns fortfarande några gläntor, och där är fältskiktet artrikt. Marken är stenig och tuvig och stagg, knägräs, ljung, jungfrulin, liten blåklocka och stenmåra växer här. Området hålls förmodligen öppet med hjälp av viltet. Bokpurror tyder också på att området betas.

Förutsättningar för bevarande/Utvecklingsmöjligheter

En bevarandeplan finns för de delar av området som ingår i Natura 2000. Genom att spara äldre träd skapas livsmiljöer för insekter, mossor, lavar och svampar samtidigt som de skapar variation i bestånden. Lämnas död ved både som liggande och stående skapas ytterligare livsmiljöer. Man bör undersöka möjligheten att öka tillgängligheten för allmänheten. Områdets värden bör upprätthållas med stöd eller avtal.

ESLÖVS KOMMUN